

PORTFÓLIÓ

Czélne Görcsi Zsanett

Kaposvár

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus

Állatasszisztált pedagógiai fejlesztő tevékenység területen szakirányú továbbképzési
szak

PORTFÓLIÓ

Az állatasszisztált foglalkozás meglétének vizsgálata

Belső Konzulens: Dr. Csajka Edina
Beosztása: egyetemi docens
Intézete/Tanszéke: MATE Kaposvár Campus
Szakdidaktikai Tanszék

Készítette: Czélné Görcsi Zsanett

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Kaposvári Campus

2024

Tartalomjegyzék

1. A szakmai életút bemutatása	1
1.2. A szakmai és személyes indítékok, elvárások a képzéssel kapcsolatban	5
1.3. Önértékelés: erősségek, fejlesztendő területek	6
1.4. Személyes célok, feladatok a képzés során.....	7
2. A szakmai fejlődést elősegítő tanulási eredmények	8
2.1. Szakmai fejlődésemet támogató dokumentumok reflektív bemutatása	8
2.1.1. Az állatasszisztált pedagógia kialakulása	8
2.2. Az állatasszisztált foglalkozások meglétének vizsgálata	9
2.2.1. Kvantitatív kutatás eredményeinek kiértékelése	10
2.2.2. Kvalitatív kutatás kiértékelése.....	18
2.2.3. A kutatási eredmények összegzése	19
2.3. A szakmai fejlődés tényeinek összegzése.....	19
2.4. Összegző reflexió a szakmai fejlődésről.....	21
3. További tanulási és fejlődési célok megfogalmazása	22
3.1. Az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok összevetése, reflektálás	22
3.1.1. Reflektálás a hospitálási alkalmakra.....	24
3.2. A képzésen tanultak beépítésének lehetőségei a saját munkába	25
3.3. További szakmai tervek	35
4. Felhasznált irodalom	36
5. Mellékletek	38

1. A szakmai életút bemutatása

“Nem kell megszereznünk a kutya bizalmát vagy a barátságát, mert már a barátunknak született – mielőtt még felnyitná a szemét, már hisz bennünk; még mielőtt megszületne, máris az embernek adta magát.”

(Maurice Maeterlinck)

<https://www.kutyaszeretet.hu/kutyas-idezetek/> [Utolsó letöltés dátuma: 2023. 11. 12. 13:49]

Kisgyermekként nem álmodoztam arról, hogy ha felnövök, tanárként gyerekekkel fogok foglalkozni. Ennek legfőbb oka az volt, hogy mivel zenész családban nőttem fel, egyértelmű volt számomra, hogy zenei területen fogok tovább tanulni. Édesapám már kislányként megtanított énekelni, hangszereken játszani és én célirányosan készültem a zenei pályára. Általános iskolai tanulmányaimat a barcsi Deák Ferenc Általános Iskolában kezdtem, amely mellett zenei tanulmányokat is folytattam a Barcsi Vikár Béla Zeneiskolában. Egyértelmű volt számomra, hogy a zenével fogok foglalkozni, így a Pécsi Művészeti Szakközépiskolában folytattam tanulmányaimat, fuvola szakon. Bár a zeneművészeti főiskolára készültem, az élet úgy hozta, hogy nem nyertem felvételt, így 2005-ben tanítóként kezdtem el tanulmányaimat, ének-zene műveltségterületen. 2009-ben sikeres államvizsgát tettem, főigazgatói dicsérettel.

Nagyon korán elkezdtem tanítani. Már a főiskola mellett, 2006 és 2007 között a Lavotta János Alapfokú Művészetoktatási Intézményben oktattam furulyát és fuvolát. Sok tapasztalatot szereztem ez alatt a rövid idő alatt. Megtanultam, hogyan viszonyuljak a gyerekekhez és főleg magához a tanításhoz. Természetesen ez idő alatt sem szűnt meg kapcsolatom a zenével, hiszen továbbra is fuvoláztam, gyakoroltam és felvételt nyertem a Miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Intézet Fuvola szakára, esti képzésre. Sajnos itt nem tudtam tanulmányaimat befejezni, mivel nagyon magas volt a tandíj és a családomnak nem állt módjában finanszírozni azt. Mivel felismertem azt a tényt, hogy tanáraink támogatnak abban, hogy továbbra is fejlesszem zenei képességeimet, elkezdtem elfogadni a kialakult helyzetet és megkerestem a tanítói pálya szépségeit.

A főiskola elvégzése után abban az általános iskolában dolgoztam, ahol én magam is tanultam, vagyis Barcon a Deák Ferenc Általános Iskolában. Az itt töltött idő arra ösztönzött

arra, hogy képezem magam. Elvemmé vált, hogy a gyerekek reális teljesítményét, az önmagukhoz mért fejlődését értékeljem, és minden tanulónak egyforma esélyt teremtsék. Ez a pedagógia hitvallásom, amely végig kíséri a pályámat.

A Homokszentgyörgyi I. István Általános Iskolában dolgoztam tovább 2013-tól 2017-ig. Az osztály, amelybe akkor kerültem 2. évfolyamú volt. Én oktattam nekik a matematika, ének-zene, rajz és vizuális kultúra, a környezetismeret, technika és életvitel tantárgyakat. Mentorom nagyon sok szakmai tanáccsal látott el. Tőle tanultam meg, hogy kell - az akkor még papíralapú- naplót vezetni, hogyan kell tanmenetet írni, mit is jelent az osztályfőnöki munkaterv, a pedagógiai program, kerettanterv, NAT és helyi tanterv. Az alsó tagozat mellett felsős osztályokban tanítottam ének-zenét. Szakirodalmak tanulmányozásával próbáltam meg tudásomat bővíteni. Gyakran forgattam a főiskolai jegyzeteimet annak érdekében, hogy tanóráimat szakszerűen, módszertanilag kifogástalanul tudjam megtartani. Sokszor hívtam segítségül *Kis Jenőné Kenesei Éva: Alternatív lehetőségek a zenepedagógiában*, *Magyar Miklós: A tanulás=élettevékenység*, *Dr. Borvendég Márta- Doba László- Dr. Harag Ferenc- Dr. Jámbor Balázs- Szabó Péter: A környezetismeret tanításának módszertana* című könyveket. Az osztályomban tanult egy enyhe értelmi fogyatékos kisfiú is, ezért ötleteket merítettem *Dr. Magyar Bálint Művelődési és Közoktatási Miniszter által írt A fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a fogyatékos tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve* című könyvéből. Ezen kívül rengeteg szakirodalmat olvastam a matematika tantárgy tanításának módszertanával kapcsolatosan is, ilyen volt például a *Herendiné Kónya Eszter: A matematika tanítása az alsó tagozaton* című könyve.

A tanóráimon törekedtem arra, hogy differenciáltan dolgozzak a gyerekekkel, és motiváltak legyenek. Kialakítottam az önértékelési rendszerüket, az egyéni fejlődésüket értékeltem. Mindent megtettem annak érdekében, hogy ezt szakmailag is alátámasszam, megtanuljam és elsajátítsam a különféle mérési és értékelési rendszereket. Ennek érdekében 2013-ban részt vettem egy továbbképzésen, melynek címe: Bevezetés a pedagógiai mérés-értékelés intézményi alkalmazásába. A következő tanévben a Tevékenységközpontú tanulás-szervezés a magatartási és tanulási problémák leküzdésére című továbbképzésen gazdagítottam tudásomat. A képzést Dr. Arató Ferenc tartotta. Egyre több célt tűztem ki magam elé. Úgy döntöttem, hogy a következő tanévben elvégzem a Pécsi Tudomány Egyetem Ének-zene tanár MA képzését, amely nappali tagozatos rendszerű képzés volt. Számomra ismeretlen módszertani lehetőségekkel, ötletekkel ismerkedtem meg, melyeket felhasználtam a saját énekóráimon is. Minden óra után önreflexiót végzettem, végig gondoltam, hogy elértem-e a kitűzött céljaimat, hogyan reagáltak

a gyerekek az új módszerre, az mennyire volt sikeres, hogyan valósult meg a motiváció, ráhangolódás, illetve mi az, amiben változtatnom kellene a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelően, mit kellene az adott osztály készségeihez, képességeihez igazítanom. Elsajátítottam a karvezetés ismereteit is, amely tudásomat úgy próbáltam meg kamatoztatni, hogy megalapítottam a Homokszentgyörgyi I. István Általános Iskola Kicsinyek kórusát. A gyerekek nagyon szerettek próbákra járni, élvezték a közös munkát és büszkék voltak elért sikereikre.

2016-ban minősítettek Pedagógus I. fokozatba. A mesterképzés elvégzése után a Barcsi Tankerület különböző iskolákba irányított ének-zenét tanítani felső tagozatban. Tanítottam a Körzeti Közoktatási Intézmények Darányi Általános Iskolájában, a Babócsai Gábor Andor Általános Iskolában, a ladi Arany János Általános Iskolában, a Barcsi Széchenyi Ferenc Gimnáziumban és természetesen Homokszentgyörgyön is, ahol az 5. osztály osztályfőnöke voltam. Mivel mindig a precíz munkavégzésre törekedtem, rettenetesen zavart az, hogy mivel rengeteg gyerekeket tanítottam, nagyon sok osztályban, sajnos nem minden esetben tudtam munkámat úgy végezni, ahogyan azt saját magamtól elvártam volna. Kudarcként éltem meg ezt a tanévet.

2017-ben kezdtem el dolgozni a kadarkúti Jálics Ernő Általános Iskolában. Alsó tagozaton, második osztályban tanítottam irodalmat, magyar nyelvet, ének-zenét, vizuális kultúrát, testnevelést. Mivel csak egy intézményben és egy osztályban dolgoztam, közeli kapcsolatot tudtam kialakítani a gyerekekkel. Azt gondolom, hogy egy nagyon jó, összetartó közösséget sikerült formálnom az osztályomból. A gyerekek segítőkészek voltak egymással, esélyegyelőségre és egymás feltétel nélküli elfogadására neveltem őket.

Mindig is szem előtt tartottam- és tartom a mai napig-, hogy fontos, hogy az ember folyamatosan képezze magát, így a 2018-ban részt vettem az Élmény tanulni elnevezésű továbbképzésen, mely a „Csodaszarvas” tábor elődje volt. Megtanultuk megszervezni a tematikus hét tartalmát, és a tanév zárása utáni héten kollégáimmal megtartottuk az EFOP3.3.5-17-2017-00034 Művészeti nevelés, „Művész leszek!” elnevezésű tematikus hetet. A nyár további részében egy kolléganőmmel részt vettünk Zánkai Erzsébet táborban, amit szintén nagyon élveztek a táborozó tanulók. Itt a programokat nem mi szerveztük, már kész programokon vehettünk részt. Ezek a táborok nagyon jó lehetőséget nyújtottak azon diákok számára, akik a szociális háttérük alapján nem vehettek volna részt ilyen programokon, és talán soha nem láthatták volna a Pécsi Állatkertet, a Szigetvári Zrínyi-várat vagy a Balatont. Mindig is törekedtem arra, hogy a nehéz anyagi körülmények között élő gyermekeket felkaroljam, hiszen közöttük is éppen úgy vannak tehetséges tanulók, akikkel csak foglalkozni kell, figyelmet kell rájuk fordítani.

A 2018-2019-es tanévben jelentkeztem először Mentornak az Útravaló Ösztöndíjprogram –Út a középiskolába című programjába. Olyan gyerekek tanulmányait segítettem, akik hátrányos-vagy halmozottan hátrányos helyzetben éltek, Rendszeres Gyermekvédelmi Támogatásban részesült a család, vagy nevelőszülőknél nevelkedtek. A pályázatra csak roma származású gyerekek jelentkezhetek. Két továbbképzést végeztem el a program keretein belül: Mentorálást és Emelt szintű mentorálást. Én a mindennapjaimban azt látom, hogy a tanulóknak rengeteg mondanivalójuk lenne, amit a szüleikkel nem szívesen osztanak meg, főleg a „kiskamasz” korosztály. Sokszor tapasztalom, hogy egy kis biztatás, motiválás, önbizalom megerősítés mekkora hatással van ezekre a gyerekekre. Szinte szárnyalnak egy-egy ilyen beszélgetés után. Persze megtapasztaltam a másik végletet is, amikor a semmi sem segített abban, hogy egy adott diák vegye a fáradságot és a saját munkájával „kitörjön” abból a helyzetből, amiben él.

2019-ben részt vettem egy Mentálhigiénés Alapképzésen Pedagógusoknak, melyen sok új ismeretet sajátíthattam el. Megismertem a Mentálhigiéné pontos fogalmát, megtanultam „más szemlélettel” látni a munkám során felmerülő pedagógiai problémákat, és elsajátítottam azt is, hogyan, milyen módon tudom értékelni a saját munkámat, hogyan végezhetek önreflexiót, fejleszthetem a pedagógusi szerepemet, munkatársaimmal és a szülőkkel való kapcsolataiban.

2021-ben végeztem el egy Kliens-út elnevezésű továbbképzést, melyen megismerhettük, hogyan kezeljük a gyerekek pszichés problémáit, az életükben előforduló krízishelyzeteket. Ennek a képzésnek is nagy hasznát vettem, hiszen az osztályomban is tanultak olyan tanulók, akiknek szüksége volt arra, hogy a problémáik pszichés eredetét felismerjem. Az „Élethosszig tartó tanulás” mindig is része volt az életemnek. Nagyon fontosnak tartom, hogy folyamatosan képezem magamat. A 2022-2023-as tanévekben egy szakmai továbbképzésen vettem részt, Közoktatási vezető és pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzési szakon folytattam tanulmányokat. A képzés által betekintést nyerhettem a vezetőség munkájába, adminisztratív feladataiba, felelősségébe. Számomra a legfontosabb tényező az volt, hogy pedagógus szakvizsgával rendelkezem, nem szerepelt a terveim között, hogy más területen is hasznosítom majd megszerzett tudásomat. Ugyanebben a tanévben minősítettek Pedagógus II. fokozatba.

Jelenleg a Barcsi Vikár Béla Alapfokú Művészeti Iskola Intézményvezető-helyetteseként dolgozom. Helyettesi munkám mellett szolfézs és hangszeres órákat is tartok. Pedagógiai munkásságom során törekszem arra, hogy a különféle képzéseken szerzett tudásomat, tapasztalataimat beépítsem óráimba, vagy az éppen adódó problémák megoldásába. Az óráimon céloim,

hogy megvalósítsam a tantárgyi koncentrációkat. A tanulók egyéni képességeit szem előtt tartom, és ennek megfelelően tervezem meg a differenciálás folyamatát. Nemcsak mennyiségi, de minőségi differenciálást is alkalmazok, illetve időt fordítok arra, hogy a BTMN-s vagy SNI-s tanulók elegendő időt kapjanak egy-egy feladat megoldására és pihenésre az óra menete közben. A tervezési folyamatokban nyitott vagyok mind a kollégáim, mind a gyerekekkel szemben. Ha például azt tapasztalom, hogy egy-egy dalanyag nehezebben megy, mint ahogyan azt megterveztem, természetesen nem ragaszkodom az óratervemhez, hanem a gyerekek képességeihez igazodom. Az a célom, hogy mindegyik tanulónak megteremtsem ugyanazokat a lehetőségeket, esélyeket.

1.2. A szakmai és személyes indítékok, elvárások a képzéssel kapcsolatban

Személyes indítékom, amely okán a képzésre jelentkeztem az, hogy már kisgyermek korom óta körül vettek az állatok. Szüleim teljes értékű családtagként tekintettek rájuk. Olyannyira szívügyük volt az állatok segítése, hogy a szomszédunkban élő elhanyagolt kutyát édesapám mindennap élelemmel látta el, még azután is, hogy elköltöztünk onnan. Néhány évvel ezelőtt a lépcsőházunk környékén bolyongott egy elhanyagolt, éhező eb. Családunk úgy döntött, hogy befogadjuk őt és gondoskodunk róla addig, amíg nem találnak neki megfelelő otthont. Egy rendkívül értelmes, okos, jólelkű kutya volt, aki - mint utóbb kiderült-, úgy került az utcára, hogy a gazdái összevesztek, őt pedig hátra hagyták. Pogácsa velünk élt egy télen át, védelmezte a mi kutyáinkat, velünk együtt sétált. Szívünk szerint a családdal maradhatott volna, de nem akartuk, hogy szenvedjen amiatt, hogy nagyobb mozgástérre volt szüksége. Láthatóan nem érezte jól magát a mi panellakásunkban. Egy napon megcsörrent a telefon, és közölték velünk, hogy megtalálták a megfelelő családot Pogácsa számára. Nagyon nehéz volt elengedni őt, de mivel azt szerettük volna, hogy számára a legjobb legyen, elbúcsúztunk tőle.

*Pogácsa az új gazdájánál
(Forrás: saját fotó)*

Jelenleg egy 12 éves shih-tzu kiskutya gazdája vagyok, aki hat hetes korában került hozzám, valamint egy egyéves mentett kiscicával élünk, aki szintén néhány hetes korában került a családhoz. A feltétel nélküli szeretet, -amit tőlük kapok, -számomra többet ér az emberi kapcsolatoknál. Mindennapjaimban azt látom, hogy barátok, kollégák fordulnak egymás ellen, megszűnnek bizalmi kapcsolatuk, így legtöbbször a gondjaikat kizárólag a családtagjaikkal osztják meg. Személy szerint közelebbi viszonyt ápolok az állataimmal, mint az emberekkel.

Pamacs
(Forrás: saját fotó)

Szotyika
(Forrás: saját fotó)

A művészeti nevelés ugyanúgy az gyermekek érzelmeire hat, mint az állatasszisztált tevékenység. Hangszeres és szolfézs tanárként mindig arra törekszem, hogy komplex módon formáljam a tanulók személyiségét, érzelmvilágát és fejlesszem készségeiket, képességeiket. Szeretném megvalósítani azt az elképzelésemet, hogy a tanulókat ne csak a zene segítségével, hanem az állatok bevonásával is fejlesszem. Célom, hogy a művészeti oktatásban jelen legyenek az állatok is. Szeretném elsajátítani azokat a módszertani lépéseket, illetve lehetőségeket, amelyek által elképzeléseimet megvalósíthatom.

1.3. Önértékelés: erősségek, fejlesztendő területek

Erősségemet abban látom, hogy törekszem a precíz, pontos munkavégzésre. Minden megtartott óráim után feljegyzést készítek, így önreflektív módon értékelem, hogy kitűzött céljaimat elértem-e, illetve, hogy miben szükséges változtatnom. Elképzeléseimhez nem ragaszkodom görcsösen, hiszen az óráim menetét a diákok aktuális lelki állapotához próbálom igazítani. A művészeti órák megtervezése során szem előtt tartom a tanulók életkori sajátosságait, érdeklődési körét, egyéni képességeit.

Fejlesztendő területem a ráhangolódás, az érdeklődés felkeltése és fenntartása, amely nagyon nehéz feladat az alfa generáció számára, hiszen az internet által rengeteg információhoz

jutnak hozzá, folyamatosan környezeti ingerek érik őket, melyek feldolgozása gyakran szorongáshoz, stresszhez vezet, mindezek mellett az igazán lényeges értékek kiveszőben vannak. A digitális eszközök alkalmazása, online felületek, -játékok beépítése az óra menetébe nagyon fontosak, de egyre inkább azt tapasztalom, hogy nem tartósan motiváló tényezők. Azt gondolom, hogy egy állat jelenlétével sokkal jobb eredményt lehetne elérni ezen a téren, hiszen a gyerekek természetüknél fogva arra törekednének, hogy minél hamarabb és lehetőleg minél többször interakcióba, kontaktusba kerülhessenek az állattal. Céлом, hogy értékelési technikáimat is fejlesszem. Minden esetben a tanulók egyéni képességeit tartom szem előtt, hiszen az általános iskolához hasonlóan eltérő ütemben fejlődnek zenei képességeik, készségeik is. Az órán való aktív részvétel, pontos feladatmegoldás és tartós koncentráció egy társállat jelenlétében sokkal magasabb szinten megvalósítható lenne, mivel a gyerekek munkáját olyan módon is lehetne jutalmazni, hogy a terápiás kutya pacsit ad nekik, vagy jutalomfalatot adhatnak neki, esetleg játszhatnak vele az óra végén. Az óra játékosabbá tétele szintén egy olyan terület, melyet szeretnék sokszínűbbé tenni egy állattal való együttműködéssel, hiszen őt is be lehetne vonni bizonyos játékokba, mint például a figyelemfejlesztő játékok, csapatépítő játékok.

1.4. Személyes célok, feladatok a képzés során

Személyes célom, hogy a Barcsi Alapfokú Művészeti Iskolát állatbarát munkahellyé tegyem, valamint, hogy a társállatok részt vehessenek a művészeti órák pedagógiai folyamataiban. Szeretném elfogadtatni és természetessé tenni az állatok jelenlétét az intézmény mindennapjaiban a pedagógusokkal, szülőkkel, gyerekekkel egyaránt. Feladatom, hogy ennek megvalósításához megtanuljam azokat az ismereteket, módszertani lépéseket, melyek segítségével megtervezhetem az állatasszisztált pedagógiai folyamatokat. Nemcsak állatasszisztált aktivitást szeretnék az iskolában, hanem olyan oktatási-nevelési tevékenységet, mely a művészetek személyiségformáló, lélekre ható erejéből jön létre. Fontosnak tartom, hogy az állatok tisztelete, a velük való megfelelő bánásmód természetessé váljon a gyermekek számára. Ha pontosan van megtervezve, kidolgozva az állatasszisztált pedagógiai folyamat, ha a szakmai team tagjai innovatív módon és hatékonyan tudnak együtt dolgozni és a terápiás állat bevonása a folyamatokba fokozatosan történik, abban esetben ez egy nagyon jól kivitelezhető és megvalósítható szervezeti fejlesztés lehetne, nem mellesleg egyfajta szemléletformálási folyamat is elindulhatna az intézményben.

2. A szakmai fejlődést elősegítő tanulási eredmények

Szakmai fejlődésemben segítségemre szolgált többek között az a dolgozat, melynek témája az Állatasszisztált munka szinterei tantárgyhoz kapcsolódott, hiszen ezáltal ismerkedtem meg a Bársony és „Handicap” Alapítvány vezetőjével és az ő munkásságával. A beadandó dolgozat megírása kapcsán foglalkoztam mélyebben az állatasszisztált pedagógia kialakulásával, annak szintereivel, hatásával. A hospitálási tevékenység is nagyon hasznos volt számomra, hiszen megfigyelhettem a gyerekek és a segítő állatok közötti interakció megvalósulását.

2.1. Szakmai fejlődésemet támogató dokumentumok reflektív bemutatása

Szakmai fejlődésem elemzését azzal kezdeném, hogy ugyan hallottam arról, hogy állatok terápiás foglalkozások által az emberek segítségére lehetnek, mégis mindez megfoghatatlan volt számomra, hiszen nem tudtam meghatározni, milyen kritériumoknak kell megfelelni egy állatnak ahhoz, hogy terápiás állatként jelen lehessen, milyen területen kell tudását bővítenie egy olyan szakembernek, aki az ilyen típusú terápiákat, tanórákat tartja. A képzés során tanultam meg, hogyan is alakult ki maga az állatasszisztált pedagógia, milyen szinterei lehetnek egy állatasszisztált folyamatnak.

2.1.1. Az állatasszisztált pedagógia kialakulása

Az állatasszisztált pedagógia a 20. század elejétől kezdett lehetőségként felmerülni azokban a pedagógusokban, akik fontosnak tartották, hogy a gyerekek motiváltabbak legyenek tanulási folyamatokban, valamint a tudás megszerzése során hangsúlyt kapjon, hogy a feladatok megoldása közben élményhez jussanak. Az élményközpontú pedagógia lényege, hogy a tanulók a lexikális tudást oly módon sajátítsák el, hogy motiváltá váljanak a tananyag iránt. Ennek következtében sokkal könnyebben idézik fel és használják meglévő ismereteiket. *(Rózsa Mónika, 2019.)*

Feljegyzések igazolják, hogy a 18. századi Angliában, élő állatokat tartó családok pszichés gondokkal küzdő embereket fogadtak magukhoz, hogy gondozzák állataikat, így fejlődjenek szociális képességeik és vissza tudjanak térni a társadalomba. Yorkshire pszichiátriai intézetében szintén az állatok gondozásával kezelték a betegeket a gyógyszerek helyett. 1867-ben Németországban a betegek és társállataik együtt tartózkodtak a pszichiátriai intézetben, ahol

elindult az első lovasterápiás foglalkozás is. Boris M. Levinson amerikai pszichológus alkalmazta először terápiás állatként kutyáját, amikor egy olyan kisfiúval foglalkozott, akit semmilyen módon nem lehetett kommunikációra bírni. Levinson bevitte Jingles nevű kutyáját a kisfiúhoz, aki beszélni, kommunikálni kezdett az állattal. A pszichiáter feljegyzéseinek hatására több kollégája is elkezdte a kutyákat alkalmazni munkája során, legfőképpen olyan gyerekeknél és idős embereknél, akik már nehezen vagy egyáltalán nem kommunikáltak. Ahogy a pszichológiában elterjedt az állatokkal való munka, úgy került előtérbe a gyógypedagógia területén is, hiszen egyre többen terápiás állatok bevonásával fejlesztették a sérült gyermekeket. Megnőtt a terápiás állatok és a velük együtt dolgozó szakemberek száma, melynek következtében megjelentek az ilyen típusú foglalkozások az átlagos gyerekek körében is. A folyamat hatására létrejött az Animal Assisted Education (AAE), azaz az állatasszisztált oktatás (Sződy, 2018.).

2.2. Az állatasszisztált foglalkozások meglétének vizsgálata

Mivel jómagam is csak néhány évvel ezelőtt találkoztam az állatasszisztált pedagógia fogalmával, kíváncsi voltam arra, mennyire ismerik ezt a fajta oktatási módszert a ma tanító pedagógusok, milyen elképzeléseik vannak az állatokkal együtt végzett tanításról, van-e fogalmuk arról hogyan működik mindez a gyakorlatban, és nyitottak lennének-e rá. Azért végeztem ebben a témában kutatást, mert azt szerettem volna megtudni, hogy csak én voltam-e ennyire tájékozatlan ezen a téren, vagy más pedagógusok sincsenek tisztában az állatasszisztált pedagógia fogalmával? Fontosnak tartottam azt is, hogy a képzésen szerzett tudásomat felhasználjam a kutatás elemzése során, hiszen rengeteg olyan ismerettel gazdagodtam, mely átláthatóvá tette számomra a közös tanítás lehetőségét egy társállattal.

Kétfajta kutatási módszert alkalmaztam, kvalitatívát és kvantitatív módszert. A kvalitatív kutatás során interjút készítettem egy Somogy vármegye falusi iskolájában tanító pedagógussal, kvantitatív kutatási módszernek pedig az online kérdőívet választottam, melynek segítségével felmérhettem azokat a számszerű adatokat, amelyek megvilágítják hipotéziseim háttereit, illetve lehetőségem adódott a kapott adatok összehasonlítására, rendszerbe állítására, ki-elemzésére. Felmértem a mennyiségi mutatókat, vagyis, hogy hány pedagógus válaszolt, milyenek a kérdésekhez kapcsolódó százalékos arányok az általam elemzett négy vármegyét tekintve (Somogy-Baranya-Tolna- Pest vármegye). Az online kérdőív felépítése során 1-től 10-ig terjedő Likert-skálával, eldöntendő, valamint rövid kifejtést igénylő kérdésekkel dolgoztam. Olyan nyitott és zárt végű kérdéseket fogalmaztam meg, melyek a választott témámhoz kapcsolódónak. Szerkesztésüknél figyelembe vettem a kereteket: a cím megadását, a téma rövid ismertetését, a kitöltéshez szükséges idő biztosítását, valamint a köszönetnyilvánítást, hiszen a

kérdőív kitöltése önkéntes volt. A reprezentativitást elengedhetetlennek tartottam a válaszok megadásához, melyet olyan módon biztosítottam, hogy minden válaszoló számára azonos esélyeket adtam a kérdések feldolgozása során. (Csikos Csaba, 2020.) Az így kapott eredményeket táblázatban összesítettem, diagramokkal ábrázoltam. A téma hiteles megvilágításához, kiértékeléséhez elengedhetetlen volt a témakör szakirodalmi bázisának ismerete és feldolgozása. A források kiválasztásánál szem előtt tartottam, hogy olyan könyveket, tanulmányokat, kutatásokat, folyóiratokat tanulmányozzak, melyek hiteles információval szolgálnak. Szempontjaim között szerepelt, hogy olyan ismert, állatasszisztált szakterületeken dolgozó szakemberek munkáit térképezzem fel, akik kiemelt eredményt értek el az állatasszisztált pedagógiai folyamat által megvalósuló munkák területén, valamint az állatasszisztált pedagógia bevezetésében, formálásában.

2.2.1. Kvantitatív kutatás eredményeinek kiértékelése

Az anonim online kérdőívet összesen 63 pedagógus töltötte ki, akik az ország különböző pontjain tanítanak. A kapott válaszokat Somogy-Baranya-Tolna- és Pest Vármegyére szűrve elemeztem ki.

Kulcsszavak: Az állatasszisztált pedagógia fogalma, az állatok bevonása a pedagógiai folyamatokba, tanóra típusok, az állatok hatása,

1. hipotézisem: A pedagógusok nem ismerik az állatasszisztált pedagógia fogalmát, kevesen vettek részt állatasszisztált aktivitással kapcsolatos bemutatón, nem szívesen dolgoznának együtt társállattal tanítási óra keretein belül.

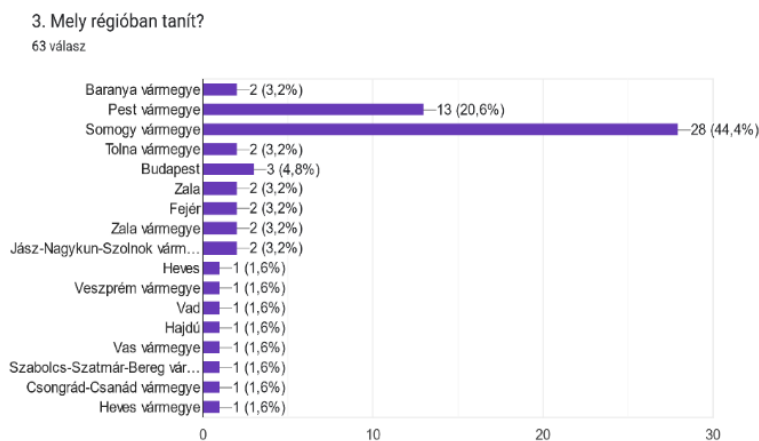
Kora	Neme		Település-forma, ahol a munkáját végzi		
20-30 év közötti	9.5% (6 fő)	nő	92.1% (58 fő)	Városban.	50.8% (32 fő)
30-40 év közötti	23.8% (15 fő)	férfi	7.9% (5 fő)	Faluban/községben.	38.1% (24 fő)
40-50 év közötti	31.7% (20 fő)			Megyeszékhelyen.	11.1% (7 fő)
50 év felett	34.9% (22 fő)				

1/a. számú táblázat: A kitöltő pedagógusok korának, nemének elemzése, valamint azon településformák kimutatása, ahol munkájukat végzik (Forrás: saját kutatás)

Oktatási intézmény típusa	A pedagógusi munkavégzés színtere		
Általános iskola	93.7% (57 fő)	Alsó tagozat	69.8% (44 fő)
Szakközépiskola	0% (0 fő)	Felső tagozat	12.7% (8 fő)
Szakiskola	3.2% (2 fő)	Mindkettő	23.8% (15 fő)
Gyógypedagógia, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény	1.6% (1 fő)	9. évfolyam	3.2% (2 fő)
Pedagógiai szakszolgálati intézmény	3.2% (2 fő)	10. évfolyam	1.6% (1 fő)
Egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény	3.2% (2 fő)	11. évfolyam	1.6% (1 fő)
Gimnázium	0% (0 fő)	12. évfolyam	0% (0 fő)

1/b számú táblázat: Az oktatási intézmények, valamint a pedagógusi munkavégzés színterének elemzése (Forrás: saját kutatás)

Az 1/a számú táblázatból leolvasható, hogy az online kérdőívet leginkább 50 év feletti (34.9%) nők (92.1%) töltötték ki, akik pedagógusi munkájukat városi (50.8%) iskolákban folytatják, közülük 11.1% megyeszékhelyen lévő oktatási intézményben dolgozik. Az 1/b számú táblázat kimutatja, hogy a pedagógusok 93.7 %-a általános iskolában tanít, 69.8% alsó tagozaton, 12.7 % felső tagozaton, 23.8 % mindkét évfolyamon. 1/b számú táblázat adatai szerint legtöbben általános iskola alsó tagozatán tanítanak (69.8%), de szép számmal vannak olyan pedagógusok is, akik egyaránt tanítanak alsó-és felső tagozatos évfolyamokon (23.8%).

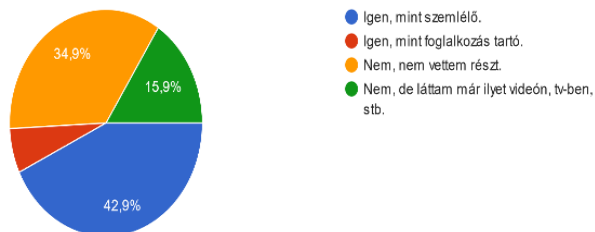

1. számú grafikon: A megkérdezettek megyei eloszlásának kimutatása (Forrás: saját kutatás)

Az 1. számú grafikonon látható, hogy a kitöltők 44.4%-a Somogy, 3.2 % Baranya, ugyancsak 3.2 % Tolna vármegyében, 3.2 %-a Pest vármegyében végzi pedagógiai munkáját.

Állatasszisztált aktivitáson legtöbben szemlélőként voltak jelen (42.9%), de nem sokkal kevesebb azoknak a pedagógusoknak az aránya, akik nem találkoztak még ténylegesen ilyen jellegű tevékenységgel (15.9%).

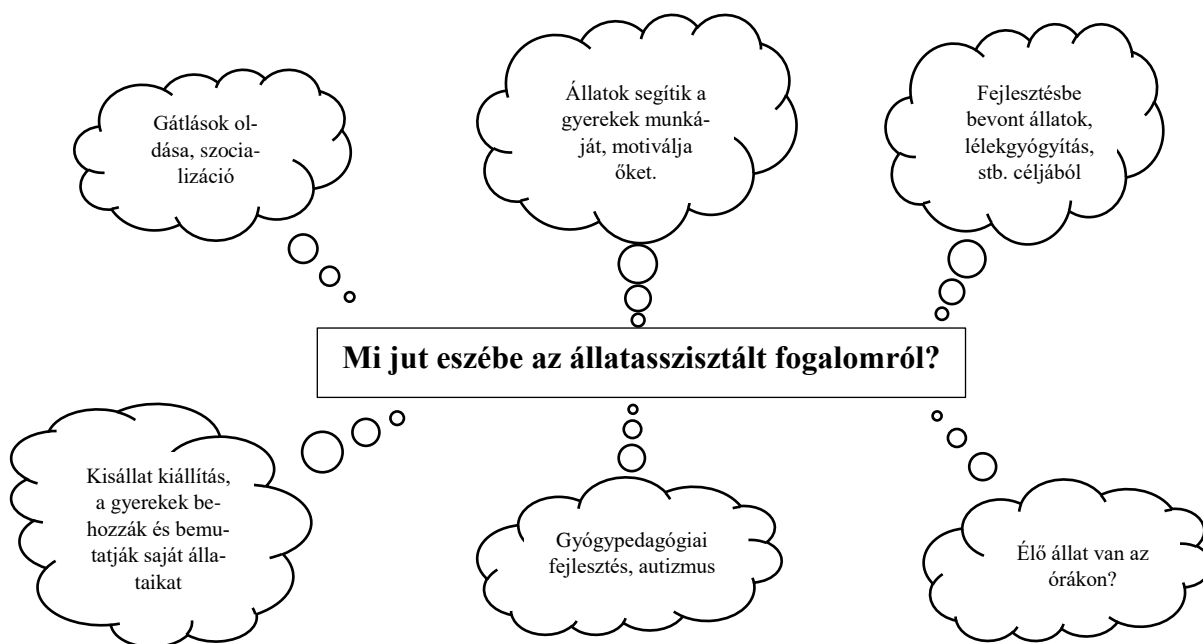
9. Vett-e már részt állatasszisztált aktivitáson? (állat bemutatása, trükkök az állattal)
63 válasz

2. számú grafikon: Részvételi arány állatasszisztált aktivitáson
(Forrás: saját kutatás)

Örömmel tapasztaltam, hogy első feltevésem nem igazolódott be, hiszen a pedagógusok 71.4%-a találkozott már az állatasszisztált pedagógia fogalmával.

Érdekes volt számomra feltérképezni, hogy mi jut eszébe a fogalomról a pedagógusoknak.

1. számú ábra: Gondolatok az állatasszisztált pedagógia fogalmáról (Forrás: saját kutatás)

Amint az az 1. számú ábrából látszik, sokan a gyerekek és az állatok közös munkáját emelték ki, belefoglalva a képességfejlesztést, gyógypedagógiai fejlesztést, a lélekgyógyítást. Mindezzel ellentétben azt tapasztaltam, hogy vannak olyan kollégák is, akik el sem tudják

képzelné, hogyan is működik ez a gyakorlatban, mit is jelent az, hogy jelen van egy állat egy tanórán. Ha a válaszokat szűröm az általam vizsgált vármegyékre, a következő eredmények születnek:

Vármegye	Összes kitöltők száma	Igen válaszok	Nem válaszok
Somogy	44.44% (28 fő)	67.85% (19 fő)	32.14% (9 fő)
Tolna	3.17% (2 fő)	100% (2 fő)	0% (0 fő)
Baranya	3.17% (2 fő)	100% (2 fő)	0% (0 fő)
Pest	20.63% (13 fő)	84.61% (11 fő)	30.76% (4 fő)

2. számú táblázat: Az állatasszisztált pedagógia fogalmának ismerete Somogy-Tolna-Baranya-Pest vármegyékben (Forrás: saját kutatás)

A 2. számú táblázat szerint a válaszadók legmagasabb százalékban alkalmaznának kisállatot a pedagógiai folyamatok megvalósításához. A pedagógusok 88.9%-a szívesen bevonna kisállatot, ha lehetősége lenne rá, 7.9% pedig rendszeresen segítségül hívja az állatokat a nevelési-oktatási folyamatainak megvalósításába. A négy vármegyére szűrt eredmények szerint Somogy és Pest vármegyékben a tanárok 98%-a szívesen dolgozna együtt kisállattal, 1 % pedig rendszeresen együtt is dolgozik velük. Tolna-és Baranya vármegyében 100%-ban szívesen dolgoznának együtt állattal, ha lehetőségük nyílna rá.

Óhatatlanul is felmerül az a kérdés, hogy vajon mire van szükség ahhoz, hogy egy oktatási intézményben folytathassanak állatasszisztált pedagógiai folyamatot, illetve terápiás foglalkozást? Szükség van humán oldalról megfelelően képzett szakemberre és az általa jól képzett segítő(k)re, valamint egy terápiás vizsgálóval rendelkező kutyára vagy egyéb fajú kisállatra. Mely intézmények nyitottak az ilyen típusú tanórákra/foglalkozásokra? Véleményem szerint azok, ahol a légkör támogató, a dolgozók állatbarátok, a pedagógusok célja az élményalapú oktatás megvalósítása, ahol nyitottak az új módszerek felé, és felismerik az állatok jótékony hatásait a gyermekekre. Tárgyi feltételek szempontjából szükséges egy megfelelő nagyságú és felszerelt tanterem, mely nemcsak a gyerekek, hanem a társállat igényeit is kielégíti. (Iváncsik Réka, 2023.)

2. hipotézis: A pedagógusok leginkább készségfejlesztő tantárgyak esetében, gyakorló óra keretein belül, valamint kutya bevonásával tanítanak. Sok esetben nem tartják alkalmasnak az osztályukba járó gyerekeket arra, hogy egy állat jelenlétében az adott tanóra tananyagára koncentráljanak.

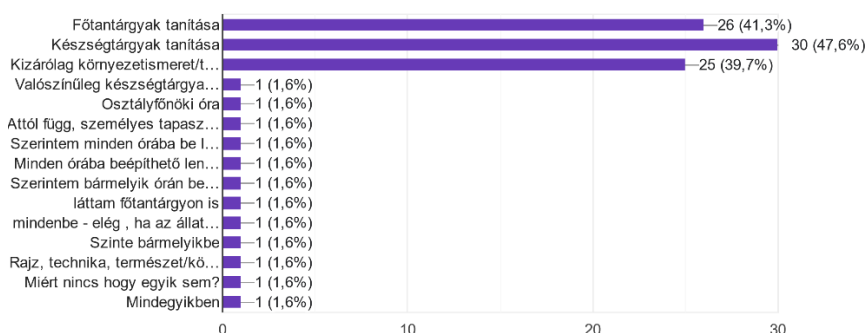
Tantárgy típusa, amelybe bevonna terápiás állatot		Tanóra jellege, amelybe bevonna terápiás állatot		Milyen állatot vonna be a tanóra folyamataiba?		Alkalmasak a gyerekek?	
Főtárgy	41.3% (26 fő)	Új ismeretet közlő	28.6% (16 fő)	Kutya	87.3% (55 fő)	Igen	77.8% (49 fő)
Készségtárgy	47.6% (30 fő)	Gyakorló óra	82.5% (52 fő)	Rágcsáló	31.7% (20 fő)	Nem	6.3% (4 fő)
Környezetismeret/Természetismeret	39.7% (25 fő)	Rendszerező/Összefoglaló óra	34.9% (22 fő)	Egzotikus állatok	3.2% (2 fő)		
Mindegyikbe	0.79% (5 fő)	Bármelyikbe	14.28% (9 fő)				

3. számú táblázat: A tantárgyak, órátípusok kimutatása, a terápiás állat fajtájának előfordulása, a tanulók alkalmasságának elemzése (Forrás: Saját kutatás)

A kérdések során a pedagógusokban egyéb gondolatok is felmerültek. A tanórák típusát illetően akadt közöttük olyan tanítók, aki szerint bármelyik órátípusba bevonhatók a terápiás állatok, míg egy mások inkább csak készségtárgyak esetében, vagy osztályfőnöki óra keretein belül dolgoznának vele/velük együtt. Ugyanilyen típusú válaszok születtek a tanórák jellegét tekintve: „-Mindegyik órátípusba be lehetne illeszteni.” / „-Nem tudnám megmondani, nincs ilyen jellegű tapasztalatom. Talán inkább a gyakorló, rendszerező órákba”. (Forrás: saját kutatás.) A tanulók alkalmasságát illetően akadtak olyan pedagógusok, akikben kételyek merültek fel, például: „-Nem mindegyik gyerek tudna figyelni, ezért csak kiscsoportos körülmények között alkalmaznám”. /” -Lennének olyanok, akik valószínűleg csak a kutyában gyönyörködnek.” (Forrás: saját kutatás). Amint az egyértelműen látszik, nagyon szórt véleményük van a tanároknak arról, hogy egy terápiás vagy társállat jelenléte koncentráltabbá tenné a gyerekek figyelmét, vagy éppen elterelné azt.

17. Milyen tanórán tudná bevonni az állatot a tanítási folyamatba?

63 válasz

3. számú grafikon: A tanórák típusának felmérése

A 3. számú grafikon szerint a második feltevésem első része igaznak bizonyult, hiszen a pedagógusok nagyrésze készégtantárgyak (vizuális kultúra, technika és életvitel, ének-zene) esetében, valamint gyakorló óra keretein belül (82.5%) vonná be az állato(ka)t oktatási folyamataiba. Szeretném kiemelni, hogy magas azoknak a kollégának az aránya is, akik kizárólag környezetismeret tantárgy tanításakor dolgoznának együtt egy állattal. A válaszadók 87.3%-a kutyával tudja elképzelni közös munkáját.

Az általam vizsgált négy vármegyére kivetítve az alábbi eredmények figyelhetők meg:

Vármegyék				
	Somogy	Tolna	Baranya	Pest
Főtantárgy	0.71% (2 fő)	50% (1 fő)	-	13.33% (2 fő)
Készégtantárgy	21.42% (6 fő)	-	-	13.33% (2 fő)
Kizárólag környezetismeret	10.71% (3 fő)	-	-	13.33% (2 fő)
Fő-és készégtantárgy	17.85% (5 fő)	50% (1 fő)	-	0.66% (1 fő)
Fő-és környezetismeret tantárgy	0.71% (2 fő)	-	-	-
Mindhárom	17.85% (5 fő)	-	50% (1 fő)	0.20% (3 fő)
Készégtantárgy és környezetismeret	14.28% (4 fő)	-	50% (1 fő)	14.28% (4 fő)

4. számú táblázat: Az állatok bevonása a különböző tantárgytípusok körében
(Forrás: saját kutatás)

A 4. számú táblázat adataiból leolvasható, hogy Somogy vármegyében egyforma arányban dolgoznának együtt a pedagógusok terápiás vagy társállattal főtantárgyak, készégtárgyak,

illetve környezetismeret tantárgy tanításakor. Magas azoknak az aránya is, akik a hatékony, közös munkát a késztárgyak, valamint környezetismeret oktatása során tudják elképzelni. Pest vármegyében leginkább késztárgyak és környezetismeret tanításakor vonnák be az állatokat ugyanúgy, mint Baranya vármegyében. Tolna vármegye területén egyenlő az arány a főtantárgyak, illetve a fő-és késztárgyak tanítását tekintve.

3. hipotézis: A pedagógusok szerint az állatok a tanórák motivációs folyamataiban játszanának legnagyobb szerepet, sokuk szerint jelenlétük megnehezítené pedagógiai folyamataik megvalósítását, ezzel szemben fontosnak tartják, hogy a gyerekeket a felelős állattartásra neveljék, hiszen sokuknak van házikedvence.

Teóriám, miszerint leginkább motivációs tényezőként tudnák az állatokat a pedagógusok bevonni a tanítási folyamataikba, igaznak bizonyult, de a válaszadók közül vannak olyan tanárok is, akik azt gondolják, hogy a szorongás oldásában is segítségükre lehetnének. Tapasztalataim szerint a mai szülők rengeteg olyan problémával küzdenek, melyek hatással vannak a gyerekek mindennapjaira. Az anyagi gondok, a megfelelési kényszer, az információk azonnali feldolgozása és beépítése a munkafolyamataikba, folyamatos stresszhatás alatt tartják őket. A gyerekek már úgy érkeznek az iskolába, hogy magukkal cipelik az otthoni problémákat, melyek hatással vannak teljesítményükre, érzelmeikre. Ha a szülők megfelelési kényszerrel küzdenek, nagy valószínűséggel a gyermekeik is szoronganak, hiszen magas elvárásokat állítanak fel velük szemben. Egy állat feltétel nélkül elfogad mindenkit. Nem reagál rosszul, ha valaki nem a helyes választ adja. Ezért tartom fontosnak azt, amit a képzésen hangsúlyoztak a minket tanító tanáraink, miszerint minden gyerek számára fontos, hogy interakcióba lépessen az állattal. Kiemelném azt is, hogy egy állat jelenléte megakadályozza a diszkriminációt, vagy bármiféle megkülönböztetést. A tanulókat az elfogadásra, a pedagógusokat az esélyegyenlőségre és az egyenlő bánásmódra tanítja meg. A válaszokat a négy vármegyére levetítve is elemeztem. Kiolvasható, hogy Somogy és Pest vármegyében tájékozottak a pedagógusok az állatasszisztált pedagógiai folyamatok terén, hiszen magas azoknak az aránya, akik észrevették, hogy a motivációs tényezőként nagy hatással van a tanulókra egy állat. Az egyéb válaszokból azonban kiolvasható, hogy mindezek ellenére sokan tartanak attól, hogy egy állatot bevonjanak egy tanórába:

„-Eleinte zavarná őket, később megszoknák.”

„-Előző három (motiválná őket, oldaná a szorongást, zavarná őket), mindegy gyerek más. Ezért lenne az elején káosz.”

„-Ez nagyon összetett, de előkészítés után biztos pozitív lenne a végkifejlet.”

„-Attól függ, mi a tanóra anyaga, milyen az előkészítés, és még sok dologtól függ.” (Forrás: saját kutatás)

Mi lehet ennek az oka? Véleményem szerint a pedagógusok nagyon nehezen változtatnak a jól bevált módszereiken. Kevesen mernek belevágni az újba. Ha arra gondolok, hogy a digitális oktatás bevezetése, valamint mindennapos használata mennyi nehézséget okozott és okoz ma is, egy társállat bevonása még nagyobb kihívás elé állítaná őket. A pályán aktívan dolgozó tanárok nagy része mutatja a kiégés jeleit. (Lalesz Krisztina, 2001.)

Vármegyék	Motiválná őket	Oldaná a szorongást	Zavarná őket
Somogy	51.72% (15 fő)	34.48% (10 fő)	10.34% (3 fő)
Tolna	100% (2 fő)	-	-
Baranya	100% (2 fő)	-	-
Pest	57.14% (8 fő)	21.42% (3 fő)	0.71% (1 fő)

5. számú táblázat: A terápiás állatok tanulókra gyakorolt hatása (Forrás: saját kutatás)

Az 5 számú táblázatból látszik, hogy az általam vizsgált négy vármegyére levetítve is leginkább a motiváció fenntartásában hívnának segítségül terápiás vagy társállatot. Elgondolkodtató, hogy vajon miért? Mindennapi tanítási tevékenységem során azt látom, hogy a gyerekek érdeklődését nehéz felkelteni, fenntartani pedig talán még nehezebb. Ennek okát a rengeteg környezeti inger hatásaiban látom.

További elgondolásom nem volt helytálló, hiszen sok pedagógus kolléga szerint egy terápiás állat megkönnyítené az új ismeret elsajátítását (69.8%). Érdekes volt látni, milyen egyéb válaszok születtek ezzel kapcsolatosan:

„-Tananyagfüggő.”

„-Órafüggő.”

„-Nem lehetne minden órán használni...”

„-Nem tudom, milyen hatással lenne a gyerekekre. Lenne, akiket segítene, lenne, akiket zavarna.” (Forrás: saját kutatás)

Mire enged mindez következtetni? Arra, hogy a pedagógusok nem tudják elképzelni, hogy egy terápiás kutya/társállat-az óra folyamatába-jelen van egy magyar nyelv és irodalom vagy matematika tanórán. Megfoghatatlan számukra az a tény, hogy az állat bevonható vagy segítségül

hívható tantárgytól, tananyagtól, gyerekanyagtól függetlenül. Egy olyan válasz volt, ahol a kolléga aggályait jobban megértem, mint a többi esetben: „-*Megvalósíthatatlannak gondolom ezt a dolgot, mert egy 30 fős osztályban, ahol magas számban tanulnak SNI-s valamint BTMN-s gyerekek, hova tegyen még egy állatot is?*” (Forrás: saját kutatás) Ha így gondolkodunk és nem lépünk túl az aggályainkon, soha nem fogjuk megtapasztalni azt, mire képesek az állatok a pusztja jelenlétükkel egy osztályban. Nem beszélve arról, hogy a sajátos nevelési igényű vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók esetében ugrásszerű javulást tapasztaltak az állatasszisztált tevékenységekkel foglalkozó pedagógusok. Voltak olyan autizmus spektrum zavaros tanulók, akik kommunikálni kezdtek az állat hatására, másoknak a figyelem koncentrációjuk, feladattartásuk fejlődött. Számos pozitív változás volt tapasztalható az átlag tanulóktól eltérő gyerekekkel való munkák során.

A tanárok 88.9%-a tartja fontosnak azt, hogy a gyerekeket felelős állattartásra nevelje. Ha van olyan kolléga, akinek ez nem fontos, milyen lesz a jövő társadalma Magyarországon? *Mahatma Gandhi* szavait idézném: *"Egy nemzet nagysága és erkölcsi fejlettsége híven tükröződik abban, ahogyan az állatokkal bánik."* (<http://esolivia.hupont.hu/19/aforizmak-bolcsessegek>, [Utolsó letöltés dátuma: 2024. 03.19. 10:18]). Mindezek ellenére sokuknak van (82.5%) saját házikedvencük. Mivel azoknak az aránya magasabb, akik a felelősségvállalásra tanítást nem tartják fontosnak, azt a következtetést tudom levonni, hogy az állattartók között is van ilyen személy.

2.2.2. Kvalitatív kutatás kiértékelése

Az interjút egy középkorú hölgygel készítettem, aki egy Somogy vármegyei kisvárosi iskolában tanít. Tanórái az alsó tagozaton vannak, matematika, környezetismeret, technika, rajzot tanít. Ő még nem találkozott az állatasszisztált pedagógia fogalmával, de állatasszisztált aktivitáson szemlélőként részt vett már. Elmondása alapján szívesen bevonna állatot a tanóráiba, mert biztosnak tartja, hogy motiválná a gyerekeket. A 2023/2024-es tanében első osztályos gyerekeket tanít, akiket alkalmasnak tart arra, hogy új ismeretet úgy sajátítsanak el, hogy egy társállat jelen van az órán, de kizárólag környezetismeret tantárgy keretein belül. Csak a kutyát tudja elképzelni az órákon. Felmerült bennem a kérdés, hogyan képzelné el a folyamatot? Elmondása szerint úgy, hogy amikor a kutya lenne a tananyag, akkor egy élő állaton mutatná be a testrészeit. Elgondolkodtató volt ez a válasz, hiszen ezek szerint más tananyagnál nem tudna együtt dolgozni az állattal, illetve gyakorlatilag csak szemléltető eszközként használná. A tanítónő fontosnak tartja, hogy a gyerekeket felelős állattartásra nevelje, ami teljesen ellentétben áll azzal, ahogyan elgondolja egy társállat jelenlétét a tanórákon.

2.2.3. A kutatási eredmények összegzése

Összességében elmondható, hogy a Somogy és Pest vármegyében megvalósuló törekvések úttörőek ezen a területen, bár sok pedagógus nem tudja elképzelni, hogyan is valósul meg az állatasszisztált tevékenység a gyakorlatban. Többen láttak már állatasszisztált aktivitást, de olyan tanórát, ahol a társállat részt vesz az új ismeret elsajátításában vagy egy adott tananyag gyakorlásában, rendszerezésében nem tudják elképzelni. Sokan túl körülményesnek tartják ezt a dolgot, azt gondolják sok plusz tudás megszerzése szükséges ahhoz, hogy mindez megvalósulhasson. A kapott válaszokat elolvasva sokszor az volt az érzésem, hogy ilyen-olyan indokokkal próbálják kimagyarázni azt, miért *nem* vonnának be állatot. Sokan nem tudnak túllépni azon sem, hogy egy állat nemcsak motiválni tud, hanem a készségek fejlesztése mellett, a szorongást, megfelelési kényszert is képesek feloldani. Megtaníthatják a gyerekeket egymás elfogadására, fejleszti szocializációs képességeiket. Kiemelném azt is, hogy amíg a pedagógus társadalom nem minden tagjának egyformán fontos a gyerekek felelős állattartásra nevelése, addig az állatvédelem is ott fog tartani, ahol jelenleg is tart. Azt látom, hogy állatasszisztált pedagógia még gyerekcipőben jár a magyar oktatás területén, és ez – véleményem szerint- így is fog maradni egészen addig, amíg a pedagógusok nem válnak nyitottabbá az új oktatási módszerek felé.

2.3. A szakmai fejlődés tényeinek összegzése

A képzésen való részvétel során számos olyan információhoz jutottam, melyek újdonságként hatottak rám. Megtanultam, hogy az állatvédelem az őskortól eredeztethető, párhuzamot vonva az ember fejlődésével. Érdekes volt számomra a törvény tartalma, illetve a „jó gazda gondosságának” meghatározása. A törvényből szeretném kiemelni a következő részletet, mely az állat kíméletéről, az állatkínzás tilalmáról szól: „6. § (1) - *Az állatnak tilos indokolatlan vagy elkerülhető fájdalmat, szenvedést vagy sérülést okozni, az állatot károsítani, így különösen az állatot nem szabad:*

- a) kínozni,
- b) emberre vagy állatra uszítani, illetőleg állatviadalra idomítani,
- c) kényszertakarmányozásra fogni, kivéve az egészségügyi megfontolásból való kényszerű táplálás esetét,
- d) a kíméletét nem biztosító módon mozgatni és szállítani, elhelyezni,
- e) a teljesítőképességét felismerhetően meghaladó teljesítményre kényszeríteni,

f) természetellenes és önpusztító tevékenységre szoktatni. (<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800028.tv#laj19id7268>)

Ezt a részt kiemelve vontam le azt a következtetést, miszerint az Állatvédelem Magyarországon sok kívánni valót hagy maga után. A legnagyobb előrelépést ebben a témában a magyar oktatás területén látom megvalósíthatónak, mégpedig oly módon, hogy az Állatvédelmet, illetve a Fellelős állattartással kapcsolatos ismereteket külön tantárgyként taníthatnánk. Művészeti Iskola pedagógusaként azt vallom, hogy a művészeti nevelést- legyen szó zene-képző, vagy táncművészetről- már óvodás korban el kellene kezdeni. Ugyanezt gondolom az állatvédelemről is. Amíg azt látjuk, hogy a gyerekek bántalmaznak egy állatot „játékból”, addig az állatok helyzete, védelme nem kerül jobb helyzetbe.

A tanulási folyamataim részét képezte az is, hogy milyen szakmai Team szükséges ahhoz, hogy állatasszisztált pedagógiai folyamat megvalósulhasson, mennyire fontos az, hogy a team tagjai ismerjék egymás szakmai munkásságát és tudásának mértékét, a közös munkát pedig egymás tudásának tiszteletére és elismerésére építsék. Gyakorló igazgatóhelyettesként nap, mint nap szemben találok magamat ezzel a problémával, melyhez társul az információk félreértése, áramlásának elakadása. Felelősségemnek érzem azt, hogy az együtt dolgozó szakemberek ismerjék egymás kompetenciahatárait. Tudatosan olyan feladatokat, célokat határozok meg a tagok számára, melyeknek megvalósítása során mindenki egyenértékűnek érezheti magát, korosztálytól, szakmai gyakorlattól függetlenül. Elsajátítottam azokat a szempontokat, melyek lehetővé teszik, hogy egy gyermek részt vegyen állatterápiás foglalkozáson, és azokat is, melyek kizáró okok. Ennek köszönhetően más szemmel is áttekintem azokat a Szakértői Bizottság által kiállított szakvéleményeket, melyek egy gyermek állapotára utalnak. Az állatasszisztált pedagógia színterei tantárgyhoz készült beadandómnak megírásakor ismertem meg a Bársony „Handicap” Alapítványt, annak munkásságát, vezetőjének tevékenységét. A vele készített interjú után jobban átláttam, hogy különböző betegséggel küzdő gyermekek számára milyen felépítésű terápiák javasoltak, milyen eredményeket értek el, hogyan működik a pedagógiai folyamat a gyakorlatban. Pontosabbá vált a szabadidős-és a tantermi programjaim tervezése, melyet hasznosítani tudok a munkám során, hiszen az intézményünkben számos olyan program tervezése az én feladatom, melyek szabadidős tevékenységekhez kapcsolódnak. Szélesebb látókörű lettem, képet kaptam a lovasterápiákon dolgozó terápiás lovak viselkedéséről, hiszen a Pannon Lovasakadémián tett látogatásunk során megfigyelhettem, hogyan reagál egy ló a terapeuta utasításaira, mennyire együttműködőek és okosak ezek az állatok. Számos új ismerethez jutottam az állatok gondozásával kapcsolatban is. Megismerhettem azokat az eszközöket, melyekkel

nap, mint nap dolgoznak a terapeuták, megtapasztalhattam, milyen lehetőségeket tud nyújtani a Lovasakadémia a gyerekek számára, hiszen minden helyszínre ellátogattunk, majd programot terveztünk különböző korosztályú gyerekeknek. A lovasakadémia mellett Jutában megismerkedhettünk Dr. Molnár Marcell egyetemi docens állatállományával, akik közül számos kisállatot bevonnak a pedagógusok iskolai, valamint óvodai munkásságukba, valamint- terápiás állatként- a Kaposi Mór Oktató Kórházban végzett munkájuk során. Megismerhettem olyan egzotikus állatokat, akiket előtte még nem láttam, mint például a törpe sün. Az állatkertekkel kapcsolatos ismereteim közül kiemelném azt a területet, mely az állatkertek feladatait határozza meg. Gerald Durrell zoológus törekvéseit kiemelten fontosnak tartom. Ő a veszélyeztetett fajok védelmére, fenntartására, valamint az állatkertek oktató tevékenységére helyezte a hangsúlyt. Ebben a létesítményben nem csak a látogatók igényeinek kielégítése volt a cél. Nem csak szórakoztatni akart, hanem továbbképzéseket tartottak zoológusok számára, kutatásokat végeztek az állatfajok fenntartásának érdekében. (*Gerald Durrell: Családom és egyéb állatfajták, 1996.*)

A képzés során választ kaptam arra a kérdésemre is, hogy milyen személyiségű, viselkedésű kutya a legalkalmasabb arra, hogy terápiás állattá válhasson. Az etológia tudományág olyan aspektusokból mutatta be a kutyák reakciót bizonyos szituációkban, mely felhívta a figyelmemet arra, mit tartsak szem előtt, ha kölyökkorban választom ki azt a kutyát, melyet terápiás állatnak szeretnék kiképezni. Fontos szempont, hogy a kutya és a felvezetője-aki lehet adott esetben a terápiás szakember is- nagyon jó kapcsolat legyen. A terápiás kutyának nem szabad ódzkodnia az érintéstől, értelmeznie kell azokat a vezényszavakat, melyeket a gazdája kér tőle. Ezek a kutyák intelligensek, nagyon jó figyelemkoncentrációjuk van, ami azért fontos, mert más kutyák figyelmét a külső, környezeti ingerek nagyon gyorsan el tudják terelni. Rendkívül jól szocializálódnak más kutyákkal és az emberekkel egyaránt. Mindezek mellett szelídek, könnyen alkalmazkodnak, önszántukból is szívesen kerülnek interakcióba a gyerekekkel, idősekkel, beteg emberekkel. A kutyáknak olyan kisugárzása, olyan hatása van attól, hogy nyugalmat árasztanak, melyet a körülöttük lévők nagyon gyorsan képesek átvenni tőle. (*Dr. Molnár Marcell, 2023.*)

2.4. Összegző reflexió a szakmai fejlődésről

Számos területen fejlődtem a képzés által, ám vannak még hiányosságaim. A tanultaknak köszönhetően átlátom azt, hogyan kell felépíteni egy állattal asszisztált tevékenységet, akár tanóráról, akár szabadidős tevékenységről legyen szó. Számos szakirodalom tanulmányozása után

azt látom, hogy a gyakorlatban a pedagógia minden módszertani területét sokkal hatékonyabbá, színesebbé tudja tenni egy állat jelenléte, legyen szó akár motivációról, meglévő ismeretek felidézéséről, új ismeret közléséről, gyakorlásról vagy rendszerezésről. Csányi Vilmos könyveit olvasva egészen más szemszögből ismerhettem meg a kutyák viselkedésének okait, megnyilvánulásaik jelentését. Érdekes volt olvasnom arról, hogy a kutyák hogyan válnak egyre magabiztosabbá egy-egy feladat elsajátítása után, hogyan fejezik ki büszkeségüket. A szabálykövetés szintén jelentős szerepet játszik a kutyák életében. Egy rendőr-kutyáról olvasva meglepetésként ért az a tény, hogy a kutya képes volt kiképzőjére támadni, amikor az szabálysértést követett el. (Csányi Vilmos: *A kutyák szőrös gyerekek*, 2012, Csányi Vilmos: *Bukfenc és Jeromos, Hogyan gondolkodnak a kutyák?* 2001.) Újdonságként hatott rám a Zoomuzikológia, mely az állatok zenei érzékelésével foglalkozó kutatási ág. Megtudhattam, hogy számos kísérletet folytattak annak érdekében, hogy a különböző állatfajok zenei ízlését teszteljék. Ez motiváló tényezőként hatott rám, hiszen az életemben jelentős szerepet játszik a zene és egyéb művészeti ágak hatása. (*Kedvenceink kedvencei: állatok és a zene*, 2022.)

Miben kellene fejlődnöm? Más szemszögből is látnom kellene az állatok igényeit. Mint azt már a portfólióm elején is említettem, a mi családjunkban az állatok teljes értékű családtagként vannak kezelve, amit egyáltalán nem tartok rossz dolognak, de megismerkedtem egy fogalommal, amely megragadta a figyelmemet: antropomorfizmus. Mit is jelent ez a fogalom? Az állatok emberi tulajdonságokkal való felruházása. Simó Gergely: *Etológia mindenkinek* 2011-es előadásának jegyzetét olvasva döbbsentem rá arra, hogy a mi családjunk a kutyánkat nem kutyaként, hanem gyerekként kezeli. Ennek következtében másképpen is kötődünk hozzá. Nem biztos, hogy ez rossz dolog, de ha egy terápiás kutyával szeretnék együtt dolgozni, vagy kiképezni erre a célra, szükséges változtatnom a nézeteimen. Az állat kutya mivoltából adódó igényeit kell szem előtt tartanom. Azt gondolom, ez nemcsak szakmai, hanem nézőpont béli fejlődést is igényel.

3. További tanulási és fejlődési célok megfogalmazása

3.1. Az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok összevetése, reflektálás

Annak érdekében, hogy tudásomat elmélyítsem, és megtapasztaljam, hogyan épül fel egy állatasszisztált tevékenység egy olyan típusú oktatási intézményben, ahol értelmi, tanulási, magatartási problémákkal küzdő gyerekek tanulnak, három alkalommal hospitáltam a Szentlőrinci Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény (EGYMI), Általános Iskola és Kollégiumban. A terápiás foglalkozásokat a Bársony „Handicap” Alapítvány megalapítója vezette. Az

intézményben olyan sajátos nevelésű igényű (SNI), különleges bánásmódot igénylő tanulók tanulnak, akik tanulásban vagy értelmileg akadályozottak, valamint halmozottan sérültek. Ahhoz, hogy egy általános iskolai pedagógus megértse, hogy miért is van szükségük ezeknek a gyerekeknek a rehabilitációs, valamint terápiás foglalkozásokra, szükséges azokat a fogalmakat tisztázni, melyek leírják értelmi, érzelmi és szociális képességeiket. Rottmayer Jenő meghatározása alapján „A tanulásban akadályozott gyermekeket, tanulókat „A megismerő tevékenység jelentős zavara jellemzi, amely az észlelés, az emlékezet és figyelem, valamint a gondolkodási funkciók rendellenességében nyilvánul meg.” (Meggyesné Hosszu Tímea - Nagyné Hegedűs Anita, 2013.). A tanulásban, illetve értelmileg akadályozott gyerekekre általánosságban jellemző, hogy figyelmük dekoncentrált, könnyen elterelődik, így nehezen motiválhatóak. Feladat értelmezésük, megoldásuk akadályba ütközik. Előzetes ismereteiket kis mértékben vagy egyáltalán nem képesek felhasználni. A halmozottan sérült gyerekek esetében a központi idegrendszer károsodása okán eltérő mértékben fejlődtek a kognitív funkciók, valamint a mozgásszabályozási folyamatok. Ez meg nyilvánul abban, hogy nem képesek a járásukat, fejmozgatásukat kontrolálni, kommunikációjuk hiányos vagy érthetetlen, a szociális képességeik nagyon alacsony ingerküszöbön működnek, vagyis jellemzően érzelmeik két végletben nyilvánulnak meg: vagy agresszívek vagy túlságosan érzékenyek, amely abból is adódhat, hogy a körülöttük lévő világot nehezen érzékelik. (Dr. Magyar Bálint, 1997.)

A 4. osztályosoknak tartott állatasszisztált pedagógiai foglalkozáson vehettem részt megfigyelőként. Az osztályba 9 tanuló tanul, 4 lány és 5 fiú, akik közül 3 tanuló értelmileg 6 pedig tanulásban akadályozott. A gyerekek közül két tanuló hátrányos helyzetű, három tanuló halmozottan hátrányos helyzetű. Nevelőszülőnél, gyámságban nevelkedő tanuló nincsen. A gyerekek közül öten laknak az intézmény kollégiumában, hárman járnak be egy közeli településről, egy tanuló pedig helyben lakik. Az osztályfőnök elmondása alapján az osztályközösségben a gyerekek szabály követők, a tanórákon figyelnek, feladattartásuk jó. Az új ismereteket változatos tanítási technikákkal sajátíttatja el a velük, hiszen nem csak frontális osztálymunkával, hanem kis csoportos és páros munkaformában is dolgoznak annak érdekében, hogy szociális képességeik is fejlődjenek. A tanulók eltérő képességprofiljából adódóan minden esetben a saját képességeikhez mérten értékeli őket. A tanulásban akadályozott gyerekeket előrehaladását az írásbeli munkájuk, valamint felmérések alapján, míg az értelmileg akadályozott tanulókat a tevékenységeik, órai munkájuk, feladatmegoldásaik szerint értékeli. A gyerekek az ál-

latasszisztál terápián kívül másfajta rehabilitációs, illetve terápiás foglalkozáson is részt vesznek: kognitív habilitáció külön a tanulásban és külön az értelmileg akadályozottak számára, logopédia és tehetséggondozás.

3.1.1. Reflektálás a hospitálási alkalmakra

Összességében elmondható, hogy egy jó hangulatú terápiás foglalkozásokon vehettem részt. Érdekes volt látni, hogy a kutyák megérkezése mennyire pozitív hatással volt nemcsak a gyerekekre, hanem az intézmény dolgozóira, pedagógusaira is. Mindenki, aki csak elment mellettük név szerint ismerte őket, simogatással üdvözlötték az állatokat. A gyerekek nagyon nyugodtan, szabály követően bántak velük. Pontosan követték a gyógypedagógus utasításait. Ami a foglalkozásokon számomra kifogásolható volt, hogy nem volt megfelelő szakmai team. Az első alkalommal volt csak jelen segítő az órán, utána már nem. A gyerekekkel érkező pedagógus csak megfigyelte a feladatok végrehajtását, egyáltalán nem vett részt bennük. A másik észrevétel, amit negatívumként éltem meg, hogy nem tudtam eldönteni, mi a foglalkozások célja. Az persze látszott, hogy a gyerekek nem szoronganak, jól érzik magukat az állatok közelében, de kitűzött fejlesztési célt nem igazán tudnék meghatározni. Az első alkalmon a kutyák nagyon sokat dolgoztak. Azon az órán érintette a terapeuta az állatorvos szerepét, valamint az állatok gondozásának fontosságát, de nem tértek ki fontos részletekre, pl. Miért kell állatorvoshoz vinni egy állatot? Mi az amit kötelező megkapnia minden állatnak? A kutya szívverésének ledoboltatása nagyon jó ötlet volt, de számomra ez sem volt igazán kidolgozott. Ki lehetett volna térni arra, hogy akkor egészséges a kutya, ha a szívverését tisztán halljuk, vagy, hogy nekik gyorsabban ver a szívünk az emberekénél. Ezenkívül érzelmek megfogalmazását is be lehetett volna csempészni ebbe a feladatba, pl. Nekünk mikor ver gyorsabban a szívünk? Milyen érzés hatására? A másik két órán is azt éreztem, hogy a feladatok összefüggéstelenül követik egymást. Talán a második foglalkozáson éreztem azt, hogy a cél a beszédképesség, kommunikációs és asszociációs képesség fejlesztése volt, amikor is meg kellett fogalmazniuk, hogy miért egy adott kutyát szeretnek a legjobban, illetve, hogy miben hasonlítanak rájuk. Az órák keretességét is hiányoltam. Nem köszöntötték a kutyákat és nem búcsúztak el tőlük. Nem voltak didaktikailag igazán jól felépítve a pedagógiai folyamatok. Amit viszont pozitívumként említenék, hogy az óra eleji motiváció mindhárom alkalommal nagyon sikeresen megvalósult, valamint a tanulók pontosan, a vezényszavakat használva irányították a kutyákat. Azt szeretném megjegyezni, hogy volt olyan eset, amikor a kutya okosabb volt a gyerekeknél. Csibuka gyakran túl járt azoknak a gyerekeknek az eszén, akik kihagyták az Ű! utasítást, így hamarabb hozzájuthatott a jól megérdemelt jutalomfalatjához. Kiemelném, hogy mindhárom foglalkozás során a gyerekek

jókedvre derültek az állatokkal végzett munka hatására. Látszott rajtuk, hogy nem szoronganak, nincs bennük megfelelési kényszer, hiszen a kutyák minden gyerekhez egyformán viszonyultak. A pedagógus személyiségében nagyon pozitív vonásoként említeném meg a gyerekekkel szembeni etikus magatartást. Ez abban nyilvánult meg, hogy rendkívül türelmesen és - ami talán még ennél is fontosabb- szeretettel fordult a tanulók felé. Egyértelmű volt számomra, hogy a gyerekek szeretik őt és a kutyákat is. Ha módszertanilag nem is voltak olyan pontosak ezek a foglalkozások, annál fontosabb dolog valósult meg. A diákok azt érezhették, hogy őket is lehet feltétel nélkül szeretni, még akkor is ha ők mások, mint a többi gyerek.

3.2. A képzésen tanultak beépítésének lehetőségei a saját munkába

A képzés során megismerkedhettem azzal a Művészetterápiás foglalkozás sorozattal, melyet a Kaposi Mór Oktató Kórház Gyermek- és Ifjúsági Pszichiátriai Gondozó és a Pszichiátriai Szakambulanciáján folytat tanárunk, Iváncsik Réka. Ő a munkája során olyan gyermekekkel foglalkozik, akik szorongási, kapcsolódási, beilleszkedési, valamint szomatikus problémákkal küzdenek, illetve akadályokba ütköznek a tanulási, magatartási, figyelemkoncentrációjuk terén.

Abban a Művészeti iskolában, melyben én dolgozom magasabb arányban többségi tanulók tanulnak zene-képző- és táncművészeti ágakon. Ami generálja a gyerekek közti különbséget, hogy eltérő szociális háttérrel rendelkeznek. Azokon a tanulókon, akik hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűek, gyakran megfigyelhetőek a szorongás, frusztráltság jelei. Természetesen a művészetek a leginkább alkalmasak arra, hogy a tanulók megvalósítsák önmagukat, kreatív módon gondolkodjanak, így a képzőművészeti alkotásaik, a zene, illetve a tánc területén nyújtott teljesítményük alapján értékelve ezek a tanulók képesek felzárkózni a társaikhoz vagy az átlagnál magasabb színvonalú teljesítményt nyújtani. Azt gondolom, hogy egy terápiás állat jelenléte még inkább motiválná őket, oldaná a szorongásukat, hiszen az állat nem tesz különbséget közöttük. A képzésen tanultakat a képzőművészeti ágon tanuló gyerekek egyik csoportjában szeretném megvalósítani.

Osztály: Grafika/Alapfok 1. osztály (8 tanuló, életkoruk: 9 év)

Tantárgy, helyszín: Vizuális alapozó gyakorlat, grafika tanterem

Az óra témája: A kutya megjelenítése a művészeti ágakban

Az óra cél- és feladatrendszere: A kutyával kapcsolatos ismeretek összegyűjtése, a kutya gondozásával kapcsolatos feladatok, állatvédelem, a kutyával kapcsolatos megnyilvánulások megfigyelése a művészeti ágakban

Az óra didaktikai feladatai: bevezetés, motiválás, új ismeret átadása, gyakorlás, visszacsatolás, rendszerezés, értékelés, zárás.

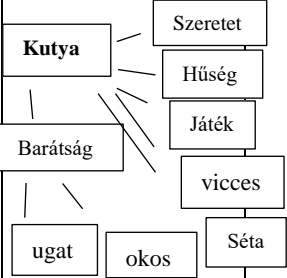
Az óra fejlesztési céljai: szociális képességek, megfigyelési képesség, kognitív képességek (logika, problémamegoldás), kreativitás fejlesztése, esztétikai, erkölcs-és érzelmi nevelés

Az óra tárgyi feltételei: 1 laptop, 1 kivetítő, szókartyák,

Az óra személyi feltételei 1: 1 fő felvezető/terapeuta, 1 fő segítő, az órát vezető pedagógus

Az óra személyi feltételei 2-társállat(ok): egy terápiás kutya

Nevelési feladatok						
Idő	Az óra menete	Módszerek	Munkaforma	Fejlesztési terület	Eszközök Személyi feltételek 1/2	Megjegyzés
2 perc	<p>I. Köszöntés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A mai óránkon különleges vendégeket köszönhetünk! Itt van velünk Pamacs, aki egy terápiás kutyus, az ő gazdája és a segítője is. Köszöntsétek együtt Pamacsot és a barátai! - Nem csak ti tudjátok köszönteni Pamacsot, hanem erre ő is képes! - <i>Pamacs köszöntsé a gyerekeket!</i> 	Bevezetés	Frontális osztálymunka (továbbiakban: FROM)	Szociális képességek fejlesztése	Az órán részt vevő pedagógusok, pedagógiai asszisztens, a terápiás kutya.	A gyerekek köszöntik a terápiás kutyát, a felvezetőjét és segítőjét. A kutya is köszönti egy ugatással a gyerekeket!

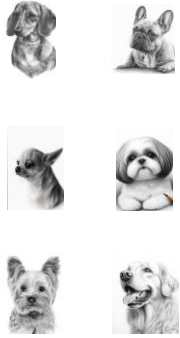
<p>5 perc</p>	<p>II. Motiváció: - Mindenki vegyen ki Pamacs kosarából egy szókarttyát! A feladatokat az lesz, hogy mindenki írja fel az első szót, ami eszébe jut a kutyákról! Pamacs segíségekre lesz ebben!</p> <p>- Gyere ki Pamacs mellé! Olvasd fel mit írtál a kártyádra! - <i>Hűség.</i> - Miért a hűség szó jutott eszedbe? - <i>Azért, mert a kutya a leghűségesebb állat.</i> - <i>Ügyes voltál!</i> Végig vezetheted Pamacsot az akadálypályán! A felvezetője elmondja neked milyen vezényszavakat kell használnod és végig kísér a pályán! /Vezényszavak: - Hopp! /Ugorj! - Ül! - Fekszik! /</p>	<p>Motiváció Ráhangolódás Gondolattérkép</p> <p>Játék Interakció az állattal</p>	<p>Frontális osztálymunka Önálló munka</p> <p>Páros munka a terápiás állattal</p>	<p>Megfigyelési képesség fejlesztése Kognitív képességek fejlesztése Problémamegoldó gondolkodásmód fejlesztése</p> <p>Memória fejlesztése Figyelemkoncentráció fejlesztése</p>	<p>Üres szókarttyák kiskosár</p> <p>Akadálypálya, melynek részei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pad - zsámoly - kispárna 	<p>A terápiás állat a felvezetőjével a terem közepén helyezkedik el a tanulókkal szemben. Minden szón végig megyünk és a tanulók megindokolják, miért került a szókarttyára. Végig vezetjük a kutyát azon az akadálypályán, figyelve a vezényszavak használatára.</p>
---------------	--	---	--	--	---	---

	<p>- Miért a barátság szó jutott eszedbe? - Mert az én kutyám a legjobb barátom. (Minden szón végig megyünk és a tanulók megindokolják, miért került a szókártýára.)</p>					
1 perc	<p>III. Célkitűzés: A mai óránk témája az lesz, hogy megfigyeljük, különböző művészeti ágakban hogyan jelenik meg a kutya!</p>	Közlés	FROM	Megfigyelőképesség fejlesztése	Az órát tartó pedagógus	A kutya pihen.
18 perc	<p>IV. Az óra fő része: 1. Költészet: - Ismertek-e olyan verset, amelyben szerepel a kutya? - <i>Igen, ismerek olyan verset.</i> <i>/Nem, nem ismerek olyan verset.</i> - Én szeretnék nektek felolvasni egy verset, amelyet Nemes Nagy Ágnes írt. - Figyeljétek meg, milyen fajtájú kutya szerepel a versben és mi a neve! - <i>Sampusz, uszkár.</i> - Mit tudunk meg Sampuszról? - Egész nap „kutyagolna”, fekete a színe,</p>	<p>Magyarázat</p> <p>Transzferhatások kiemelése</p>	FROM	<p>Megfigyelési képesség fejlesztése</p> <p>Logikus gondolkodás fejlesztése</p> <p>Lényegkiemelő képesség fejlesztése</p>	<p>Nemes Nagy Ágnes: Jön a kutya című verse</p> <p>Laptop</p> <p>Kivetítő</p> <p>Kép egy fekete uszkárról</p>	A kutya úgy lép interakcióba a gyerekekkel, hogy helyes választ ugat nekik! Így dicséri meg őket.

<p>megugatja a buszt, hajigálja a pórázt, gyönyörű a frizurája.</p> <p>- Így van! Láttatok-e már uszkárt? Mi jellemző rájuk?</p> <p>- <i>Nagyon okosak, csinosak.</i></p> <p>- Nézzetek a kivetítőre! Megmutatom nektek az uszkárok néhány fajtátípusát!</p>					
<p>2. Festészeti ábrázolás:</p> <p>- Láttatok-e már olyan festményt, amely kutyát ábrázol?</p> <p>- <i>Igen, láttam már. /Nem, még nem láttam. - -</i></p> <p>- Nézzetek a kivetítőre! Láttatok egy képet! Milyen érzést kelt benned ez a kép?</p> <p>- <i>Szomorú leszek tőle.</i></p> <p>- Mit érezhet az a kutya képen? Milyen színeket használ a festő?</p> <p>- <i>Bánatot, szomorúságot. Sötét színeket.</i></p> <p>- A képet Édouard Manet festette. A kép címe: Egy kutya feje-Bob. Manet</p>	<p>Megfigyelés Magyarázat</p>	<p>FROM</p>	<p>Megfigyelési képesség fejlesztése, Érzelmeik kifejezésének megfigyelte-tése, Ok-okozati összefüggések kiemelése</p>	<p>Laptop Kivetítő Személyi feltételek: kutya felvezetője, Pamacs, az órát vezető pedagógus</p>	<p>A kutya úgy lesz bevonva, hogy a gyerekek megfigyelik mi a különbség Pamacs arc kifejezése és a képen szereplő állat között. A kutya gyerekekkel szemben fekszik a terem közepén.</p>

<p>az impresszionizmusban alkotott. Erre a korszakra az érzelmek kifejezése volt a jellemző és az élethű ábrázolásmód.</p> <p>- Tudja-e valaki, hogy milyen fajtájú kutya van ábrázolva a képen?</p> <p>- <i>Terrier fajtájú.</i></p> <p>- Nézzük meg Pamacs tekintetét! Mit látsz benne?</p> <p>- <i>Azt, hogy ő boldog. /Azt, hogy ő jól érzi magát.</i></p>					
<p>3. A kutyák ábrázolása grafika technikával:</p> <p>- Aki a képek alapján felismeri a kutya fajtáját, az választhat 3 trükk közül, amit Pamacs végrehajt neki. A magyar művészek közül szeretném megemlíteni nektek Romek Anikót. Ő színes portrékat és színceruzával készült képeket is készít állatokról. Nemcsak kutyákról, más állatokról is.</p> <div data-bbox="260 1912 448 2007" style="text-align: center;"> </div>	<p>Megfigyelés</p> <p>Vizualitás</p> <p>Közlés</p>	<p>FROM</p>	<p>Megfigyelőképesség fejlesztése, Problémamegoldó gondolkodásmód fejlesztése, Memória fejlesztése</p>	<p>Kivetítő</p> <p>Labda</p> <p>Bólyák a szlalom pályához</p> <p>Személyi feltételek: kutya felvezetője, Pamacs, az órát vezető pedagógus</p>	<p>A tanulók megnevezik a kivetítőn láttott kutyafajtákat. Aki jól válaszolt, az a tanuló választhat, hogy a terápiás kutya milyen trükköt hajtszon neki végre jutalmul. Az állat felvezetője illetve a segítő részt vesz a gyerekek és a kutya interakciójába. A trükkös részénél az utasításokat a terápiás szakember magyarázza el a gyerekeknek.</p>

	 <p>- Ezek a trükkök: gurítja a labdát, pacsit ad, visszahozza az eldobott labdát.</p> <p>- Az utasítások, amelyeket használnotok kell:</p> <p>- Gurít! - Pacsi! - Hozd vissza! - Milyen kutya-fajtákat látunk a képeken? - <i>Németjuhász, Golden retriever, Spániel, Yorkshire terrier, Vizsla, Pekingi pincsi, Mudi, Bullterrier.</i></p> <p>- Van-e köztetek olyan, akinek van otthon ugyan ilyen fajtájú kutyája? Mi a neve? - <i>Igen van, ... fajtájú. A neve.../Nem, nincsen.</i></p>					
8 perc	4. Zene és film: - Szeretnék mutatni nektek egy	Auditív megfigyelés,	FROM	Megfigyelési	Kivetítő Laptop https://www.youtube.com/watch?v=lk4BO0TDiRQ	A tanulók meghallgat-

<p>komolyzenei művet, amelyben a kutya őse szerepel. Ki tudja nekem megmondani, hogy melyik állat a kutyák őse?</p> <p>- A kutyák őse a farkas.</p> <p>- Hallgassuk meg a farkas zenéjét ebből a műből. Milyennek képzeled el a farkast a zenei részlet alapján?</p> <p>- Félelmetes, előkelő, erős, agresszív, okos, lopakodó.</p> <p>- Nagyon jó! Most nézzünk meg egy filmrészletet! Ez a részlet egy Hatchiko nevű kutyáról fog szólni. Mi az, ami ennek a kutyának a legfontosabb tulajdonsága volt?</p> <p>- <i>Hűséges volt a gazdájához. Nagyon szerette őt.</i></p> <p>- Hatchiko a valóságban is élt, a film egy igaz történeten alapul.</p> <div data-bbox="260 1711 448 1823"> </div> <p>Odate városában, Japánban áll ez az emlékmű, nem</p>	<p>Vizuális megfigyelés Közlés Magyarázat Érzelmekre hatás</p>		<p>képesség fejlesztése, Problémamegoldó képesség fejlesztése, Érzelmi és erkölcsi nevelés</p>	<p>(08:25-09:21)</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=6aFSe2JCpAw https://japanakita.5mp.eu/web.php?a=japanakita&o=kQtMUrqBmP</p>	<p>ják Prokovev: Péter és a farkas című művéből a farkas zenei motívumát, majd megfogalmazzák érzelmeiket. Megismerik Hatchiko történetét, majd megfogalmazzák az ő legfontosabb tulajdonságát.</p>
---	--	--	--	---	---

	messze az állomástól. Azóta ez az emlékmű a szeretet és a hűség jelképe.					
3 perc	<p>V. Összegzés/Rendszerezés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az óra zárásaként ismételjük át, miről tanultunk ma! A válaszaitokat Pamacs fogja értékelni! Ha jól választál a kérdésre, pacsit fog adni, ha nem jó a válaszod, az ugatásával segít neked, hogy jó legyen. - Milyen állattal foglalkoztunk a mai órán? - <i>A kutyával.</i> - Milyen művészeti ágakban figyeltük meg a kutya megjelenését? - <i>Költészet, festészet, grafika, zene, film.</i> - Melyik állat a kutya őse? - <i>A farkas.</i> - Kinek a történetével ismerkedtünk meg? - <i>Hatchikó.</i> - Minek a jelképe ő Japánban? - <i>A hűségnek és a szeretetnek.</i> 	Rendszerezés Kérdés-felelet	FROM	Analtikus-szintetikus gondolkodásmód fejlesztése, Logikus gondolkodás és rendszerező képesség fejlesztése, Ok-okozati összefüggések megfigyelése	Személyi feltétel: terápiás kutya, terapeuta, segítő	A terápiás kutya értékeli a gyerekek válaszait.
3 perc	<p>VI. Értékelés:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Megkérlek benneteket, 	Értékelés Vélemény	FROM	Önértékelés fejlesztése,		A terápiás kutya az értékelése közben pihen,

	<p>hogy értékeljétek az órát. Magasra emelje az a kezét, aki jól érezte magát, közepesre, aki annyira nem, maradjon lent annak a keze, aki nem érezte jól magát.</p> <p>- Mi a véleményed a mai óráról? Helyezd el a virágodat a véleményvonalon!</p>	nyilvánítás		Reális énkép kialakítása		megfigyelőként van jelen.
5 perc	<p>VII. Elkészítés:</p> <p>- Gyerekek! Köszönjük meg Pamacs és a segítők munkáját! Nagyon ügyesek voltak!</p> <p>- Mindenki elköszönhet Pamacstól úgy, hogy ő egy pacsit ad neki! Megérdemli, hogy mindenki megdicsérje!</p>	Elkészítés	FROM	Szocializációs képességek fejlesztése		Pamacstól minden kisgyerek elköszönhet, megköszönhetik neki és felvezetőjének a munkáját.

A következő órán a gyerekekkel két négy fős csoportot alakítanánk irányított csoportalakítással, az előzetes ismeretek felidézésével. Ezek után csoportban készítenék el alkotásaikat. Különböző háttérket ábrázoló képeket adnék ki nekik (pl. erdő, mező, egy családi ház udvara, egy szoba). A feladatuk az lenne, hogy különféle kutyafajtákat helyezzenek bele ezekbe a háttérkébe. Fontos szempont, hogy a csoport minden tagja vegye ki a részét a munkából, illetve, hogy segítség egymást. Bármilyen technikát választhatnak a feladat megvalósításához (pl. festés, grafikai ábrázolás szénceruzával, montázs készítés, pasztellkréta használata). Az elkészült munkákat a csoportok mutatnák be egymásnak, valamint értékelnék őket. A művészeti oktatás alkalmas terület a team tanítás megvalósításához is, így az általam leírt óra is megvalósítható lenne ebben a formában, így igazán szakszerű ismeretekhez juthatnának a gyerekek, a pedagógusok pedig megtanulnának egymással, együtt dolgozni, a közös cél elérése érdekében.

3.3. További szakmai tervek

Szakmai terveim között szerepel, hogy első lépésként állatbarát munkahellyé tegyem az intézményt, amelyben dolgozom. Szeretném azt elérni, hogy a nálunk tanuló gyerekek számára természetessé váljon, hogy állatok veszik körül őket, és saját állataikat is behozhassák az iskolába. További céljaim között szerepel, hogy a terápiás állatok legalább heti rendszerességgel részt vegyenek az órákon. Ennek bevezetése, elfogadtatása a nálunk dolgozó pedagógusokkal hosszú folyamat lesz, de nem tartom elérhetetlennek. Egy olyan közeget szeretnék megteremteni, ahol nincs szorongás, frusztráltság, hiszen az állatok mosolyt csalnak a gyerekek, dolgozók arcára.

További tanulmányokat szeretnék folytatni annak érdekében, hogy állatasszisztált terapeuta lehessenek. Szeretném, ha a közeljövőben társállattal együtt dolgozva, terapeutaként vezethetnék le egy művészetekkel kapcsolatos foglalkozásokat. Mivel nagyon közel áll hozzám a zene, célom, hogy a Zoomuzikológia tudományterületén kísérleteket folytassak, mivel célom, hogy terápiás kutyát vonhassak be zeneterápiás foglalkozásokba. Én az élethosszig tartó tanulás híve vagyok és mindent meg fogok tenni annak érdekében, hogy céljaimat elérjem.

4. Felhasznált irodalom

Könyvek

Csányi Vilmos (2012a): A kutyák szőrös gyerekek, Budapest, Libri Kiadó, 319-338 p.

Csányi Vilmos: Bukfenc és Jeromos, 2001., Budapest, Vincze Kiadó Kft., 64-81.p.

Csíkos Csaba: *A neveléstudomány kutatómódszertanának alapjai*, 2020., Budapest: ELTE Eötvös Kiadó, p.32.

Dr. Magyar Bálint: A fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a fogyatékos tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve, 1997, Budapest, AduPrint Kiadó és Nyomda Kft., 35-45.p.

Durrell, Gerald (szerk): A legszebb kutyatörténetek, 1993., Pesti Szalon Könyvkiadó, 310-318.p.

Falus Iván (főszerk.) Szűcs Ida (szerk.): Didaktika, Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz, Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, p.40., p. p. 43-46., p. p. 67-79., p. 167., p.229., p. p. 430-441.

Petróczy Erzsébet: A kiegészítés jelensége pedagógusoknál

Stein, Garth (2009): Enzo, avagy az emberré válás művészete, 2008, Budapest, Terricum Kiadó, 179-182.p.

Takács István (2015): Állatasszisztált pedagógia és terápia, Kaposvár: Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar. 114 p.

Online szakirodalmak

Állatvédelmi törvény (<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800028.tv#lbj19id7268>)
[Utolsó letöltés dátuma: 2024. 03.27. 12:10]

Gerald Durrell: Családom és egyéb állatfajták, 1996., Budapest, Európa Könyvkiadó, p.151-p.162 <https://sulikonyvtar.hu/filmklub/durrell/k/csaladom.pdf> [Utolsó letöltés dátuma: 2024.04.01. 10:11]

Kedvenceink kedvencei: állatok és a zene (Hangjáték, 2022.09.29.)

<https://hangjatek.hu/2022/09/29/kedvenceink-kedvencei-allatok-es-a-zene/> [Utolsó letöltés dátuma: 2024.04.02. 15:22]

Lalesz Krisztina: *A tanári kiegészről mint „tünetről”, Új Pedagógiai Szemle, 2001/12.*

<https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-pedagogiai-szemle/a-tanari-kiegesrol-mint-tunetrol> [Utolsó letöltés dátuma: 2024.03.24. 10:11]

Meggyesné Hosszu Tímea - Nagyné Hegedűs Anita: *A tanulásban akadályozottak pedagógiájának komplex megközelítése, 2013.*

http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/A_tanulasban_akadalyozottak/ [Utolsó letöltés dátuma: 2024.03.26. 13:41]

Rózsa Mónika: *A tanulás és tanítás szabadsága - Élményalapú tanulás*

<https://tka.hu/hir/11853/a-tanulas-es-tanitas-szabadsaga-elményalapú-tanulas> [Utolsó letöltés dátuma: 2024.03.26. 11:09]

Sződy Judit: *Kutyák a tanteremben, Állatasszisztált oktatás, Új Köznevelés: 2018/3-4. szám.,*
<https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-koznevelés/kutyak-a-tanteremben> [Utolsó letöltés dátuma: 2024.02.15.]

Előadások

Iváncsik Réka: *Az állatasszisztált aktivitás szinterei, 2024.*

Dr. Molnár Marcell: *Etológia-társállat a családban, 2024.*

Idézetek

Maurice Maeterlinck

(<https://www.kutyaszeretet.hu/kutyas-idezetek/> [Utolsó letöltés dátuma: 2023. 11. 12. 13:49])

Mahatma Gandhi (<http://esolivia.hupont.hu/19/aforizmak-bolcsessegek>, [Utolsó letöltés dátuma: 2024. 03.19. 10:18]).

5. Mellékletek

1. számú melléklet

NYILATKOZAT

Czélne Görcsi Zsanett (Neptun azonosítója: Y719ER) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót¹ áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem³

Kelt: kvár 2024 év april hó 3 nap

belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.

NYILATKOZAT

a záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió⁴ nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Czélné Göröcsi Zsanett
A Hallgató Neptun kódja: Y719ER
A dolgozat címe: Portfólió
Az állatasszisztált foglalkozás megletének vizsgálata
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: MATE Kaposvár Campus
A konzulens tanszékének a neve: Szakdidaktikai Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott záródolgozat/szakdolgozat/diplomadolgozat/portfólió⁵ egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelté után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2024. év április hó 04. nap

Czélné Göröcsi Zsanett
Hallgató aláírása

⁴ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

⁵ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

A pedagógusok számára összeállított kérdőív
Az állatasszisztált foglalkozás meglétének vizsgálata
(Forrás: saját kutatás)

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdesxVjvVVOPIRNr0rESrAizZN03gOTaI2xx_I8Su-XIw5w8zg/viewform

1. Neme? *

- Nő
- Férfi

2. Kora *

- 20-30 év közötti
- 30-40 év közötti
- 40-50 év közötti
- 50 év feletti

3. Mely régióban tanít? *

- Baranya vármegye
- Pest vármegye
- Somogy vármegye
- Tolna vármegye
- Egyéb: _____

4. Milyen településformán végzi munkáját? *

- Városban.
- Faluban/községben.
- Megyeszékhelyen.

5. Milyen típusú oktatási intézményben dolgozik? *

- általános iskola
- szakközépiskola
- szakiskola
- gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény
- pedagógiai szakszolgálati intézmény
- egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény
- gimnázium

6. Mely tagozato(ko)n tanít? *

- Alsó tagozat
- Felső tagozat
- Mindkettő
- 9. évfolyam
- 10. évfolyam
- 11. évfolyam
- 12. évfolyam

7. Találkozott-e már az állatasszisztált pedagógia fogalmával? *

- Igen.
- Nem.

8. Mi jut eszébe az állatasszisztált fogalomról? *

Saját válasz

---

9. Vett-e már részt állatasszisztált aktivitáson? (állat bemutatása, trükkök az állattal) *

- Igen, mint szemlélő.
- Igen, mint foglalkozás tartó.
- Nem, nem vettem részt.
- Nem, de láttam már ilyet videón, tv-ben, stb.

10. Mennyire tartja fontosnak, hogy az Ön által tanított gyerekeket a felelős állattartásra nevelni? *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Nem tartom fontosnak.

Nagyon fontos számomra.

11. Alkalmazna-e kisállatot a pedagógiai folyamatainak megvalósításában? *

Saját válasz _____

12. Mit gondol arról, hogy tanórai folyamatba állatot vonjon be? *

- Nem tartom jó dolognak.
- Szívesen bevonnék állatot, ha lehetőségem nyílna rá.
- Rendszeresen bevonok állatot a nevelési/oktatási folyamataimba.

13. Ha lehetősége nyílna rá, milyen állatfajt választana a tanóráin? *

- Kutya
- Rágcsáló (hörcsög, nyuszi, tengerimalac)
- Nem szeretnék állatot bevonni a tanítási folyamataimba.
- Egzotikus állat (sün, Afrikai óriáscsiga)
- Egyéb: _____

14. Alkalmasnak tartja-e az Ön által tanított gyerekeket arra, hogy egy állat jelenlétében legyenek oktatva? *

- Igen, képesek lennének alkalmazkodni hozzá.
- Nem, elvonná a figyelmüket.
- Egyéb: _____

**15. Ön szerint milyen hatással lenne egy állat jelenléte -tanórai keretek között- a *
gyerekekre?**

- Motiválná őket.
- Oldaná a szorongást.
- Zavarná őket.
- Egyéb: _____

**16. Ön szerint egy állat jelenléte megkönnyítené vagy megnehezítené egy új *
ismeret elsajátítását?**

- Megnehezítené, mert a gyerekek figyelme az állatra koncentrálna.
- Megkönnyítené, mert sokkal érdekesebbé tenné a tanórát.
- Egyéb: _____

17. Milyen tanórán tudná bevonni az állatot a tanítási folyamatba? *

- Főtantárgyak tanítása
- Készségtárgyak tanítása
- Kizárólag környezetismeret/természetismeret tanóra keretei között
- Egyéb: _____

**18. Ön szerint milyen típusú tanórán lehetne hatékonyabban együtt dolgozni egy *
állattal?**

- Új ismeretet közlő tanóra
- Gyakorló óra
- Rendszerező/Összefoglaló óra
- Egyéb: _____

19. Van Önnek házi kedvence? (kutya, macska, egyéb állat) *

- Igen van.
- Nem, nincsen.
- Jelenleg nincs, de szeretnék.

Hospitálási naplók

A hospitálás helye: Szentlőrinci Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Általános Iskola és Kollégium, 4. osztály (9 fő)

A hospitálás ideje: 2024. február 7.

A terápiás foglalkozás résztvevői: A foglalkozást vezető pedagógus, aki az állatok felvezetője is egyben, 1 fő segítő, 4 terápiás kutya (Mázli, Csibuka, Stopi, Herceg), 1 fő pedagógiai asszisztens

Terapeuta tevékenysége	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek
<p>I. Előzetes ismeretek felidézése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Emlékeztek-e rá miért volt Csibu orvosnál? - Mit jelent az, hogy fogköve volt neki? Milyen jelei vannak? - Így van, ügyesek vagytok! 	<p>I. Előzetes ismeretek felidézése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Azért, mert fogköve volt neki. - Azt jelenti, hogy fáj a foga. Nem evett, nem volt jó szaga a szájának. 	<p>Emlékező képesség fejlesztése, előzetes ismeretek felhasználása, gondolkodási képesség fejlesztése.</p>
<p>II. Motiváció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A mai óra elején ti dönthetitek el, hogy Csibuka melyik feladatot hajtsa végre. - 3 feladattípus közül választhattok: a) Forgás b) Gurítás c) Akadálypálya <p>A feladatokhoz utasítások tartoznak:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Csibuka, forogj! b) Csibuka, guríts! c) Ha az akadálypályát válasszátok, több utasítást is meg kell jegyeznetek: <ul style="list-style-type: none"> - Csibuka, gyere! - Csibuka, ül! - Csibuka, fekszik! 	<p>II. Motiváció:</p> <p>Minden tanuló kiválasztotta azt a feladatot, amelyet végre szeretett volna hajtani a kutyával.</p> <p>3 tanuló kérte tőle, hogy gurítsa a labdát, 4 pedig az akadálypályán vezette végig a kiskutyát.</p>	<p>A tanulók érdeklődésnek felkeltése. A feladat kiválasztása által a problémamegoldó képesség fejlesztése, rövidtávú memória fejlesztése, beszédképesség és kommunikációs képesség fejlesztése.</p>
<p>II. A tanóra fő része:</p> <p>1. feladat:</p>	<p>II. A tanóra fő része:</p> <p>1. feladat:</p>	<p>A tanulók memóriájának, beszédképességének fejlesztése.</p>

<p>- Most meg kell figyelnetek, hogy Stopika mennyit fejlődött, és mi-ben!</p> <p>- Válaszhattok, hogy Stopi mit csináljon: lépjen fel az emelvényre vagy gurítsa a labdát. Nektek azt az utasítást kell neki adnotok, amelyet szeretnétek, hogy végrehajtsen!</p>	<p>- Stopika sokkal nyugodtabb és ügyesebben csinálja a feladatot.</p> <p>- Stopika! Lépj az emelvényre!</p> <p>- Stopika! Guríts!</p> <p>(Minden tanuló utasítást adott a kutyának.)</p>	
<p>2. feladat:</p> <p>-Most Mázli következik! Két darab kétszínű labdát láttok a kezemben! Azt a labdát el eldobnotok Mázlinak, aminek a színeit megneveztetek! Azt az utasítást kell adnotok neki, hogy: Mázli! Hozd!</p> <p>- Ki volt az közületek, aki ezen a héten nagyon jól viselkedett? Azok kijöhetnek ide sorba és Stopival is ugyanígy labdázhatnak!</p>	<p>2. feladat:</p> <p>- Én a kék és fekete színű labdát választom. Mázli! Hozd!</p> <p>- Én a piros és szürke színű labdát választom. Mázli! Hozd!</p> <p>3 tanuló jelentkezett.</p> <p>- Stopika! Hozd!</p>	<p>A tanulók kognitív képességeinek fejlesztése, beszédképességük, memóriájuk fejlesztése. Mozgáskoordinációjuk fejlesztése.</p> <p>A tanulók motiválása, figyelemkoncentrációjuk fejlesztése.</p>
<p>3. feladat:</p> <p>- A mai órán játszani is fogunk, ti lesztek az állatorvosok! Mutatok nektek egy eszközt! Ki tudja, hogy mi ennek a neve?</p> <p>- Hol találkozhat egy kutyus a Fonendoszkóppal?</p> <p>- Mit gondolsz, mire használja az állatorvos ezt az eszközt?</p> <p>- Így van, ügyesek vagytok!</p> <p>- Ma ti lesztek az állatorvosok! Ide hívom Herceget és lefektetem a matracra. Mindenkinek ki kell jönnie, be kell dugnia a fonendoszkópot a fülébe, meg kell keresnie, hogy hol van Herceg szíve és meg kell hallgatnia, hogy minden rendben van-e vele!</p> <p>- Milyenek hallod Herceg szívverését? Egyenletes vagy nem? Gyors vagy lassú? Hangos vagy halk?</p>	<p>3. feladat:</p> <p>- Fonendoszkóp.</p> <p>- Az állatorvosnál.</p> <p>- Arra, hogy meghallgassa a kutya szívét.</p> <p>- A tanulók egyesével kimennek a kutyához és meghallgatják a szívverését. Néhányan közülük, még a kezükkel is le tudják dobolni, hogyan ver Herceg szíve.</p> <p>- Herceg szívverése egyenletes.</p> <p>- Herceg szívverése gyors.</p> <p>- Herceg szívverése hangos.</p>	<p>A tanulók figyelemkoncentrációjának fenntartása, előzetes ismeretek felidézése, helyes eszközhasználat, problémamegoldó képesség fejlesztése.</p> <p>Megfigyelési képesség fejlesztése, kommunikációs és mondatalkotási képesség fejlesztése.</p>
<p>III. Az óra zárása:</p> <p>- Az órát játékkal fogjuk zárni! Herceg fog veletek játszani, neki kell eldobnotok ezt a labdát! Az utasítás, amit mondanotok kell neki: Herceg! Hozd!</p>	<p>III. Az óra zárása:</p> <p>Minden tanuló kijön a kutyához és utasítja őt arra, hogy az eldobott labdát visszahozza.</p>	<p>A tanulók mozgáskoordinációjának, memóriájának, beszédképességének fejlesztése.</p>

- Holnap Mázlival és Erácskával nagy útra megyünk. Budapestre utazunk egy versenyre. Kérlek benneteket, hogy szurkoljatok nekünk! Jövő héten elmesélem nektek, hogyan sikerült a verseny!		
---	--	--

1. fotó: Csibuka az akadálypályán
(Forrás: saját fotó)

2. fotó: Csibuka gurít
(Forrás: saját fotó)

3. fotó: Stopika munka közben
(Forrás: saját fotó)

4. fotó: Herceg az „állatorvosnál”
(Forrás: saját fotó)

Összességében elmondható, hogy egy jó hangulatú terápiás foglalkozáson vehettem részt. Érdekes volt látni azt, hogy a kutyák megérkezése mennyire pozitív hatással volt nemcsak a gyerekekre, hanem az intézmény dolgozóira, pedagógusaira is. Mindenki, aki csak elment mellettük név szerint ismerte őket, simogatással üdvözölték az állatokat. Az órával kapcsolatosan, amit én személy szerint hiányoltam, – a képzésen szerzett ismereteim alapján- hogy nem volt az órának kerete. A tanulók és a kutyák nem köszöntötték egymást és az óra végén sem köszöntek el egymástól. A feladatok sokrétűek voltak és többféle részképesség fejlesztésére szolgáltak, mégsem értettem igazán, hogy mi az óra fejlesztési célja. A tanóra feladatainak végrehajtásába minden tanuló be lett vonva, mindenki interakcióba léphetett a kutyákkal. Az állatok felváltva

vettek részt az óra menetében, aki nem hajtott végre feladatot, az pihent. A gyerekek pontos utasításokat adtak a kutyának, de nem dicsérték meg őket a feladat végrehajtása után. A motiváció során Csibuka sok esetben figyelmesebb volt a gyerekeknél, hiszen sok tanuló elfeledkezett az „ÜI!” utasításról, így előbb hozzájutott a jutalomfalatjához. Az óra fő részében a pedagógus fejlesztette a tanulók memóriáját, kommunikációs készségét, figyelemkoncentrációját, megfigyelési készségét, felidézte előzetes ismereteiket. Én meghatároztam volna egy témát, amelyet végig vezettem volna a teljes foglalkozáson. A fő részben szerepelt, hogy az egyik kutya szívhangját hallgatták meg a tanulók. Én az állatorvosnál való viselkedésre, az állatorvos munkájára, illetve, hogy miért is visünk egy állatot orvoshoz, sokkal jobban kitértem volna. Akár az egész órát fel lehetett volna építeni erre a témakörre úgy, hogy közben a kutyákkal a témával kapcsolatos feladatokat hajtanak végre a gyerekek. Gondolok ebben az esetben szituációs játékokra, akár az állatorvossal kapcsolatos mese, mondóka vagy ének beépítésére. A segítőnek sem volt igazán szerepe az órán, hiszen csak az egyik kutyát (Stopit) fogta vissza. Az eszközhasználat sem volt igazán változatos, sokkal több eszközt lehetett volna használni, akár digitális eszközöket is, pl. egy vers vagy mese bemutatása során. Amit szeretnék kiemelni, hogy a gyerekek felszabadultan, szeretettel dolgoztak együtt a kutyákkal. Megfigyelhető és érezhető volt, hogy nagyon szeretik őket.

A hospitálás helye: Szentlőrinci Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Általános Iskola és Kollégium, 4. osztály (9 fő)

A hospitálás ideje: 2024. február 14.

A terápiás foglalkozás résztvevői: A foglalkozást vezető pedagógus, aki az állatok felvezetője is egyben, 4 terápiás kutya (Mázli, Erácska, Stopi, Herceg)

Terapeuta tevékenysége	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek
<p>I. Ráhangolódás:</p> <p>- Emlékeztek-e rá, hogy mire hívtam fel a figyelmeteket múlt héten és mire kértelek benneteket?</p> <p>- Így van! Egy versenyen vettünk részt, ahol Erácska és Lóci nagyon szépen szerepeltek. Erácska második helyezett lett, Lóci pedig első. Elhoztam nektek a díjakat, amiket kaptak, körbe adom őket, nézzétek meg.</p>	<p>I. Ráhangolódás:</p> <p>- Igen! Azt mondta, hogy versenyre mennek Erácskával és Mázlival, és kérte, hogy szurkoljunk nekik!</p> <p>A tanulók megnézték a díjakat.</p>	<p>A tanulók emlékeztének fejlesztése, kommunikációs képesség fejlesztése, kognitív képességek fejlesztése.</p>

<p>- Ez egy olyan verseny volt, mint az embereknél a szépségverseny. Nagyon szépek és okosan viselkedtek, ezért kapták a díjakat.</p> <p>Ebben a versenyben három korosztályban versenyeztek a kutyák:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Puppy-nagyon kicsi kölyökkutyák 2. Junior- ebben versenyzett Erácska és Lóci <p>- Gyertek! Készítsünk egy közös fotót a díjazotakkal!</p>	<p>- Milyen verseny volt ez? Miért kapták a díjat?</p>	
<p>II. A tanóra fő része:</p> <p>1. feladat:</p> <p>- Üljetek le körbe, kis távolságra egymástól. Egy valakinek jutalomfalatot fogok adni a kezébe. Stopi feladata az lesz, hogy kiszagolja, kinél van a jutalomfalat. Nem segíthetsz neki, nem mutathatod meg neki, hogy nálad van a jutalomfalat!</p> <p>- Stopi! Keresd!</p> <p><i>(Stopi után Mázli lett bevonva a feladatba.)</i></p>	<p>II. A tanóra fő része:</p> <p>1. feladat:</p> <p>- A gyerekek körbe ülnek. Egy tanuló kezébe adja a pedagógus a jutalomfalatot. A kutya körbe jár és szaglássza a gyerekek becsukott kezét. Akinél ott a jutalomfalat, az elé leül.</p>	<p>Fegyelmkoncentráció, szabálykövetés és a szabályok betartása, önkontroll.</p>
<p>2. feladat:</p> <p>- Válasszatok magatoknak egy kutyát és fogalmazzatok meg róla egy olyan mondatot, ami tartalmaz egy olyan tulajdonságot, ami arra a kutyára jellemző.</p>	<p>2. feladat:</p> <p>- Erácska szép, ezért díjat nyert a versenyen.</p> <p>- Mázli szép és csinos.</p> <p>- Stopika nagyon szép.</p> <p>- Herceg vicces és ügyes.</p> <p>- Mázli ügyes és szép.</p> <p>- Stopi mindig jól csinálja a feladatot és csinos.</p> <p>- Herceg okos és puha, egyenes szőre van.</p>	<p>Kommunikációs képesség fejlesztése, megfigyelési képesség fejlesztése, beszédképesség fejlesztése, mondatalkotási készség fejlesztése, problémamegoldó és kognitív képességek fejlesztése.</p>
<p>3. feladat:</p> <p>Kinek, melyik kutya a kedvence és miért?</p>	<p>3. feladat:</p> <p>- Nekem Stopika, mert fekete színű.</p> <p>- Nekem is Stopika, mert vicces a feje és szép.</p> <p>- Erácska, mert aranyos és szép.</p> <p>- Mázli, mert szép és okos.</p> <p>- Mázli, mert aranyos és ügyes.</p> <p>- Mázli, mert szép a színe.</p>	<p>Kommunikációs, beszédképesség, valamint mondatalkotási képesség fejlesztése. Összehasonlító és szelektáló képesség fejlesztése. Megfigyelési és gondolkodási képesség fejlesztése.</p>

	- Mázli, mert nem kell tőle félni.	
4. feladat: - Magadat melyik kutyához hasonlítanád és miért?	4. feladat: - Herceghez, mert olyan színű a szőre, mint az én hajam. - Stopihoz, mert a szőre barnás feketés.	Összehasonlító képesség fejlesztése. Mondatalkotási, megfigyelési és kognitív képességek fejlesztése.
III. Az óra zárása: - Óvatosan álljatok fel! Ügyesek voltatok!	III. Az óra zárása: A tanulók felállnak és visszamennek az osztályukba.	

5. fotó: A díjazottak (Mázli és Lóci)
(Forrás: saját fotó)

6. fotó: A díj
(Forrás: saját fotó)

A terápia célja a gyerekek kommunikációs, valamint beszédképességének, mondatalkotási képességeinek fejlesztése volt, amely véleményem szerint nagyon jól megvalósult. A kutyák motivációs tényezőként vettek részt a foglalkozáson, mozgásos feladatot nem hajtottak végre. Az óra elején a gyógypedagógus a gyerekek emlékezőképességét fejlesztette azzal, hogy felidézette velük, milyen versenyen vett részt a kutyákkal. A versenyen kapott díjakat a gyerekek megnézhatték, megfoghatták és közös fotó is készült a kutyákkal. Az óra fő részében a tanulóknak körben ülve kellett a kutyákról mondatokat alkotniuk. Ki kellett választaniuk a számukra legkedvesebbet és meg kellett indokolniuk, hogy miért őt szeretik a legjobban. Majd összehasonlítást kellett végezniük önmaguk és a választott kutya között. A mondatokból látszik, hogy a gyerekek szóincse szegényes, mondatalkotási képességük nehézségekbe ütközik. Én a feladatot tovább gondolva szókétyákra írtam volna a kutyákra jellemző tulajdonságokat. A szókétyákat betettem volna egy kosárba. A kutya mindig megállt volna egy gyerek előtt és a kártyán lévő szót a gyerekeknek mondatba kellett volna foglalniuk. Arra is gondoltam, hogy lehetett volna velük asszociációs játékot is játszani. Szókétyákra a kutyákra jellemző tulajdonságokat írtam volna, a gyerekeknek ki kellett volna találniuk, hogy melyik kutyára gondoltam- (pl.

Az egyik szeme kék színű a másik barna. Ki lehet ő? – Mázli.) Változatosabb munkaformákat is lehetett volna alkalmazni, a gyerekek akár párokban is dolgozhattak volna. Hiányoltam az óra keretes szerkezetét, a segítő jelenlétét a foglalkozáson, valamint a tanulók munkájának értékelését.

A hospitálás helye: Szentlőrinci Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Általános Iskola és Kollégium, 4. osztály (9 fő)

A hospitálás ideje: 2024. február 21.

A terápiás foglalkozás résztvevői: A foglalkozást vezető pedagógus, aki az állatok felvezetője is egyben, 4 terápiás kutya (Mázli, Erácska, Csibu, Herceg)

Terapeuta tevékenyége	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek
<p>I. Ráhangolódás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Választhattok, hogy Csibuka melyik feladatot hajtsa végre! Három feladat közül válaszhattok: - végig mehet az akadálypályán - visszahozhatja nektek a labdát - guríthatja a labdát <p>Aki az akadálypályát választja, annak irányítani kell Csibukát! Ennek a vezényszavai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hopp! (itt átugorja az első akadályt) - Kúszik! - Üi! - Fekszik! 	<p>I. Ráhangolódás:</p> <p>A tanulók közül öten választották az akadálypályát:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Csibu! Hopp! - Kúszik! - Üi! - Fekszik! - Ügyes voltál! <p>Két tanuló választotta azt a feladatot, hogy Csibuka hozza vissza a labdát:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Csibuka! Hozd vissza! - Ügyes voltál! <p>Két tanuló választotta azt, hogy a kiskutya a labdát gurítsa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Csibuka! Guríts! 	<p>Rövidtávú memória fejlesztése, megfigyelési képesség fejlesztése, pontos utasítások adása.</p>
<p>II. A tanóra fő része:</p> <p>1. feladat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Válassz ki egy kutyát és hasonlítsd össze magadat vele! Fogalmazz meg egy mondatot, hogy te melyik kutyához hasonlítasz és miért? 	<p>II. A tanóra fő része:</p> <p>1. feladat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Én Herceghez hasonlítok a hajam színe miatt. - Mázlihoz hasonlítok, mert szeretem, ha megölelnek. - Én is Mázlihoz hasonlítok, mert szeretek bújni. - Én Herceghez hasonlítok, mert én is jól el tudom kapni a labdát. 	<p>Beszédkészség, mondatalkotási képesség, összehasonlítási képesség fejlesztése. Összefüggések kiemelése.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Erácskához hasonlítok, mert nekem is szép a szeme és a hajam. - Mázlizhoz hasonlítok, mert én is szép vagyok és szófogadó. - Csibuhhoz hasonlítok, mert én is szoktam focizni. 	
<p>2. feladat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Most Erácska fog dolgozni, a többiek pihennek! Erácska akadálypályán fog végig menni, nektek pedig irányítani kell őt! bemutatjuk, hogy mit kell csinálnia. Az utasítások: - Erácska! Hopp! Hopp! Fellép! Vissza! - Megkérlek benneteket, hogy a feladat végén dicsérjétek meg Erácskát és adjátok oda neki a jutalomfalatot! 	<p>2. feladat:</p> <p>A tanulók irányítják Erácskát a pályán:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erácska! Hopp! Hopp! Fellép! Vissza! - Ügyes voltál! 	<p>Megfigyelési képesség fejlesztése, gondolkodási képesség fejlesztése, utasítások pontos megfogalmazása. A kutya dicséréte.</p>
<p>3. feladat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Most Máзли fog következni, aki szlalomozni fog az akadálypályán. Az utasítás, amit adnotok kell neki: - Máзлиka! Szlalom! - Megkérlek benneteket, hogy Mázlit dicsérjétek meg ha jól csinálja a feladatot! 	<p>3. feladat:</p> <p>A tanulók utasítják a feladat végrehajtására Mázlit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Máзли! Szlalom! <p>A feladat végén megdicsérik a kutyát:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Máзлиka! Ügyes voltál! 	<p>Megfigyelési képesség fejlesztése, rövidtávú memória fejlesztése, beszédképesség fejlesztése, szociális képességek fejlesztése.</p>

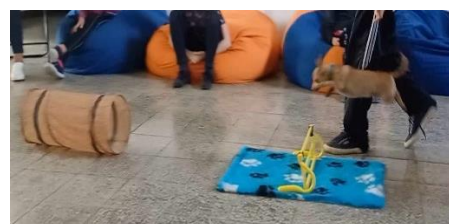
7.fotó: Mázli az akadálypályán
(Forrás: saját fotó)

8. fotó: Csibuka akadálypályája
(Forrás: saját fotó)

9. fotó: Csibuka a pályán
(Forrás: saját fotó)

10. fotó: Csibuka munka közben
(Forrás: saját fotó)

Hospitálási alkalmak

Hospitálás helye	Hospitálás ideje	A foglalkozást tartó pedagógus aláírása
Szentlőrinci Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és Kollégium	2024. február 07. (4. osztály) 13:30-tól 14:15-ig	
Szentlőrinci Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és Kollégium	2024. február 14. (4. osztály) 13:30-tól 14:15-ig	
Szentlőrinci Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és Kollégium	2024. február 21. (4. osztály) 13:30-tól 14:15-ig	

Szentlőrinc, 2024. február 21.

Prezentáció a Kutya megjelenítése a művészeti ágakban című órához

MATE MAGYAR AGRAK- ÉS
LETTUDOMÁNYI ÉRDEK
KAPCSOLAT CENAPUS

Alkalmazott pedagógus képzés és tananyagfejlesztés pedagógus szakképzés előkészítő és áthallgatás

Portfólió

Összeállítás

A KUTYA MEGJELENÍTÉSE A MŰVÉSZETI ÁGAKBAN

Készítette: Csabai Orsolya Zsanett

Nyitányi Általános Iskola
Nyitány, 2024. május 17.

1

Mi jut először eszedbe, ha meghallod a kutya szót?

- szerelem
- bébi
- játek
- vadás
- észs
- okos
- nyag
- barátság

2

Nemes Nagy Ágnes Jön a Kutya

Jön,
jön,
Sárgasz,
a fekete kispapusz.

Másodikban kutyá-
forma,
egész nap csak kutyagólna,
ugrálva a buszára,
és a kutya uszár.

A porázi luszigája,
gyönyörű a frizúrája.

Szervusz,
Sárgusz,
te fekete kispapusz.

Toy uszár

Óriás uszár

3

Festészet

Eduard Munch

A portré művésze Munch az új természeti szemléletű, egy általa elképzelt az ember és kutya közötti kapcsolat. Az egyszerű megjelenésű és a rejtélyes költészetű műve Bob kutyát születte a szerzőnek. Munch, Munch, Munch egy helyen jelen a természeti világával.

Egy kutya feje – Bob

4

Grafika

Dalmata

Newfoundland

Tucskó

Francia buldog

Cairns

Shib-u

Yorkshire terrier

Golden retriever

5

Romek Anikó munkái

6

Zene

Szergej Szergejevics Prokofjev

7

Film

8

Hachiko

Óriás városban álló emlékmű

9